

BROWEN BOOK ONLY

TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200923

UNIVERSAL
LIBRARY

ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸಂಪಾದಕರು: — ಶ್ರೀ ಕಲಮದಾನಿ ಗುರುರಾಯರು

ಬರಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು:

೧ ಜೀವನ-ಪಥ (ಕಾದಂಬರಿ)

(ಲೇಖಕರು:- ಶ್ರೀ ಮಹಿಷಿ ಮಧ್ವರಾಯರು)

೨ ಮುಗಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ (ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ)

(ಲೇಖಕರು:— ದಿವಂಗತ ವಿಜಯ ಬೆಟಗೇರಿ.)

ಪ್ರಕಾಶಕರು:-

ಜಿ. ಜಿ. ಸಂಕೇಶ್ವರ
ಗದಗ.

ಮುದ್ರಕರು:- ಬಿ. ಪಿ. ಜಕ್ಕನಗೌಡರ,

ಮುದ್ರಣಾಲಯ

ವಾಗ್ಗಿಲಾಸ ಪಾವರ ಪ್ರಿಂ. ಪ್ರೆಸ್
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ: ೧

ನ ಸು ಕು

(ಗೀತಗಳು)

ಶ್ರೀ ನರೇಗಲ್ಲ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಯರು

ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರದು.

೧೯೪೬]

[೧-೦-೦

ನನ್ನ ಬಾಳುವೆಗೆ ಬೆಳಕನ್ನಿತ್ತ
' ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿ'ನ ಕಣಸಿಗರಾದ

ಶ್ರೀ ಗುರು
ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ

ಚರಣಸಂಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ
ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ

— ಸಲ್ಲಿ

ಹರಕೆ

ಭೋಗಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ವಿಕಟವಿಟಿಗಣದಂತೆ
ಆಗಿರುವದೀಗ ನಾಡು —
ರೋಗಕ್ಕೆ ಮೈಸೋತು ಕೈಸಾಗದಾಗಿಹುದು
ಯೋಗಸ್ಥನಾಗಿ ಹಾಡು !

ಯೋಗಸ್ಥನಾಗಿ ಗಡ ಹಾಡುಗಳ ಹಾಡುತ್ತ
ಕನ್ನಡಿಗರೊಡನೆ ಆಡು !
ಯೋಗ-ಭೋಗದ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವ ಹಾಗೆ
ಕನ್ನಡದ ನಾಡ ಮಾಡು !

— ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ

ಪರಿವಿಡಿ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ಪುಟ
೧	ನಮಕು	೧
೨	ಸರಸ್ವತಿಗೆ	೪
೩	ಬೇವು-ಬಿಲ್ಲ	೬
೪	ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ	೭
೫	ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ	೮
೬	ಭಾರತದ ಭಾಗ್ಯತಿಲಕ	೯
೭	ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರಿಗೆ	೧೦
೮	ವಿಜಯಫಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ	೧೨
೯	ನೀಲಗಿರಿ	೧೩
೧೦	ಭರತಾರ್ಪಣ	೧೪
೧೧	ಜಯ ಹಿಂದ !	೧೬
೧೨	ಮೊದಲ ಗೆಳೆಯ	೧೭
೧೩	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ	೧೮
೧೪	ಗೆಳೆತನದ ಎಣಿಕೆ	೧೯
೧೫	ಮುನಿದವನಿಗೆ	೨೧
೧೬	ಕೊಳಲಿನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ	೨೨
೧೭	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಣಿಕೆ	೨೩
೧೮	ಅಗಲಿದ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ	೨೬
೧೯	ಮುದ್ದು 'ವಿಮಲೆ'ಗೆ	೨೭
೨೦	ಜೋಗುಳ	೨೯
೨೧	ಅ ರಕ್ಷೆ ಈ ರಕ್ಷೆ	೩೦
೨೨	ಪ್ರೇಮಕೀರ್ತಿ	೩೧
೨೩	ಏಕೆ ?	೩೨
೨೪	ಏಕೆ ಹೆದರಿಕೆ ?	೩೩
೨೫	ಬಿಡುವರೇ ಕೈಯ ?	೩೪
೨೬	ಅಭಯ-ಯೋಗ	೩೫

ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ಪುಟ
೨೭	ಪ್ರೇಮದತ್ತಾತ್ರೇಯ(೧)	೩೬
೨೮	,, (೨)	೩೭
೨೯	ಗೆಳೆಯ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ	೩೮
೩೦	ಗೆಳೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ	೩೯
೩೧	ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರಿಗೆ	೪೦
೩೨	ಬಿಡುಗಡೆ	೪೨
೩೩	ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಳಿಕ	೪೩
೩೪	ಪ್ರೀತಿಗೆ	೪೫
೩೫	ಉತ್ಸುಕತೆ	೪೬
೩೬	ದಾರಿದ್ರೀವಿಗೆ	೪೭
೩೭	ಮದುಮಗ ರಾಮುವಿಗೆ	೪೮
೩೮	ನನಸೇ !	೪೯
೩೯	ತು ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ	೫೦
೪೦	ಒಂದು	೫೧
೪೧	ಗೀತಾಪತಿಗೆ	೫೨
೪೨	ಸ್ವಂದನ	೫೩
೪೩	ಅಂತರಂಗವನರಳಿಸು	೫೫
೪೪	ನವ ನವ ರೂಪದಿ ಬಾ	೫೬
೪೫	ಹಾಡೈ ಆತನ ಹೆಸರು	೫೭
೪೬	ಎಲ ಎಲಾ ನಿಮ್ಮರಾ	೫೮
೪೭	ಇಕೊ ಕೊಯ್ಬುಕೊ	೫೯
೪೮	ಒಂಟಿಗನ ಹಾಡು	೬೧
೪೯	ಅಹ ಅಸೀಮನೆ !	೬೨
೫೦	ನೀನೆಲ್ಲಿ ?	೬೩
೫೧	ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರ !	೬೪

ಸಂಪಾದಕನ ಮಾತು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು, ರಸಿಕ ಓದುಗರನ್ನು ತಣಿಸಬೇಕು, ಈ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ನನ್ನ ಬಹು ದಿನದ ಬಯಕೆಯ ಫಲವೇ ಈ “ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ”. ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಕಿಡಿಯು ಅವರ ಕೃತಿಗಳಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಚಿರಂಜೀವಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಡುವ ಸಂಜೀವಿನಿಯಾದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ “ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ” ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಸರೆಗೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಈ “ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ” ದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಲಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಸ್ಥಾನವಿರದೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೂ, ಗೆಳೆಯರೂ ಸಹೃದಯರೂ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುವೆನು.

ಈ ಪ್ರಕಾಶನದಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯ ನರೇಗಲ್ಲ ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾಯರ ಜೀವನ ಗೀತಗಳ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಾನು ಬಹು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಪಾದಕನಾದ ನಾನೇ ಮುನ್ನುಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಒಲ್ಲೆನೆನ್ನಲಾರದಾದೆ. ಅವರ ಗೀತಗಳ ಈ ಸಂಕಲನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ನನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಮಹಾ ಭಾಗ್ಯದ ವಿಷಯವೆಂದು ನನಗನಿಸುವದು.

೧೯೨೯ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಶ್ರೀ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಸುತ್ತಲೂ ಕೂಡಿದ “ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿ”ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಲಿಟ್ಟೆನು. ಅಂದೇ ಶ್ರೀ. ನರೇಗಲ್ಲರ ಪರಿಚಯ ನನಗಾಯಿತು.

ಆಗ ಇವರು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ವುಗಿಸಿ, ಬಂಗಾಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಗುರುದೇವ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ ಶಾಂತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರುಷವಿದ್ದು, “ವಿಶ್ವಭಾರತಿ”ಯ ಪದವೀಧರ ರಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅದೇ ಬಂದಿದ್ದರು. “ಜಯಕರ್ನಾಟಕ” ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಜಗತ್ತನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದ ಇವರ ಗೆಳೆತನವು ನನಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಉಭಿದೇ. ಇವರೂ, ಇವರ ಗೆಳೆಯರೂ ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯಜೀವನದ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಶ್ರೀ ಸರೋಜಿಲ್ಲರು ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಗೆಳೆಯ ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾಯರು ಕಳೆದ ೨೦ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದ ಸಂಘಟಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಒಳ್ಳೆ ಕವಿಗಳೆಂಬುದು ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನೊದ್ದಿದವರಿಗೆ ಅನಿಸದಿರದು. ಇವರು ನುರಿತ ವಾಗ್ಮಿಗಳು; ಸವಿಮಾತುಗಾರರು; ಗಮಕಿಗಳು; ಮತ್ತು ಪ್ರಬಂಧಕಾರರು. ಇವರ “ಪ್ರಬಂಧ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ”ಯು ಹೊದವರುಷ “ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿ” ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಗ್ರಂಥದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೆರಿ ಮುಗುಳಿ ರಂಗರಾಯರು ಇವರನ್ನು ದ್ವೈತಿಸಿ ೧೯೨೧ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉದಯಗೊಂಡ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಸಸುಕನ್ನು ಕಂಡು
(ಅಕ್ಕ ನಸುಕೇ ಅಕ್ಕರದಿ ನಕ್ಕು ನನ್ನ ಈ ಅಂತರಂಗವನು ನಗಿಸು)

ಎಂದು ಹಾಡಿ ನಲಿದವರಲ್ಲಿ ಗೆರಿ ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾಯರೊಬ್ಬರು— ಎಂದೆಂದಾದೂ ತೀರ ನಿಜವಿ. ಈ ಸಂಕಲನದ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ “ನಸುಕ”ನ್ನು ಕವಿ ಶ್ರೀಷ್ಠ ಶ್ರೀ ಬೀಂದ್ರಿಯವರೇ ಮನಬಿಟ್ಟಿ ಹೊಗಳಿ ಹರಸಿದ್ದಾರೆಂದ ಬಳಿಕ ಕವಿತಾಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿಜ್ಞ ನಲ್ಲದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ೫೧ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ “ಜಯ ಹಿಂದ” ಮತ್ತು “ಅಂತರಂಗವನು ಅರಳಿಸು” ಇತ್ಯಾದಿ ಕೊನೆಯ ೪ ವಂಗ ಗೀತಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲ ಕವಿಯು ತಮ್ಮ ೧೪ರಿಂದ ೨೩ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಒಳಗೆ ಬರೆದವುಗಳು. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕವಿಯ ಬಾಳುವೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವ ವನ್ನು ಬೀರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ರಸನಿಮಿಷಗಳೇ ಈ ಕವಿತೆಗಳು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರಸನಿಮಿಷಗಳ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು

ಓದುವವರಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಓದುಗರು ಹೆಚ್ಚು ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಬಹುದೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕವಿತೆಗೆ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬರೆಯಲು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ೯ ಗೀತಗಳನ್ನು ಗುರುದೇವರ ಮೂಲ ವಂಗ ಗೀತಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಿರಿ ನರೇಗಲ್ಲರ ಬಾಯಿಂದಲೇ ಕೇಳಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ರಸವತ್ತಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟು ತೇಜೋಮಯವಾಗಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ವಂಗ ಗೀತಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದಗಳನ್ನೂ ಇವರು ಹಾಡಿತೋರಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೋತೃಗಳು ತಲ್ಲೀನರಾಗಿ ಪುಲಕಿತರಾದುದುಂಟು.

ಗಿರಿ ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾಯರ ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಆದರ್ಶ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಅವರ ಹಂಬಲ. ದೇಶಪ್ರೀತಿ, ಇಷ್ಟಮಿತ್ರ ಪ್ರೀತಿ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತನ್ಮಯ ಪ್ರೀತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಜೀವನವು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರು ಹೇಳಿದುದುಂಟು. ಈ ಗೀತಸಂಕಲನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತು ಬಡೆದು ಕಾಣುವದು. ಮೊದಲನೆಯ ೧೧ ಗೀತಗಳು ದೇಶಪ್ರೀತಿಯನ್ನು, ೧೨ರಿಂದ ೨೪ರ ವರೆಗಿನ ಗೀತಗಳು ಮಿತ್ರಪ್ರೀತಿಯ ವಿವಿಧತೆಯನ್ನು, (೨೯, ೩೦, ೩೧ರಲ್ಲಿ ಸಬ್ರವು ವಾಸ್ತವ್ಯವೊಂದಿಗೆ ಮಿಲನವಾಗಿದೆ) ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ. ೩೨, ೩೩ನೆಯ ಪದ್ಯಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ವಿಷ ನಿಮಿಷಗಳನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿವೆ; ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯು ನಿರಾಶಮಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕವಿಯು ಸ್ವಭಾವತಃ ಅಶಾಂತಿಯಾದುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ತೂಕ ಹಿಡಿದು,

“ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿ ನಲಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾ”

ಎಂದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾನೆ. ೩೪ರಿಂದ ೩೭ರ ವರೆಗಿನ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಮೈವಾಹಿಕ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಆದರ್ಶ ಪ್ರೀತಿಯ ನಿಲವನ್ನೂ ಕವಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿತ್ರಪ್ರೀತಿಗೆ ನನ್ನ ಈ ಕವಿಮಿತ್ರರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನವುಂಟು. ಮಿತ್ರಪ್ರೀತಿಯೂ, ದೇವಪ್ರೀತಿಯೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಗೆಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಬಾಳುಬೆಳೆಲ್ಲಿ ದೈವಸ್ವರೂಪರಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದೆಂದು ಅವರೇ ಒಂದು ಕವಿತೆಯ ಸಂಚಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರರು

“ನನ್ನ ಬಳದಲಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳಕದು ಇಂತು ಇನಿತೋ ಸುಮಧುರಾ”

ಎಂದಂದಂತೆ ದೇವಾಂಶವು ಮಾನವ ಹೃದಯದೊಳಗಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದೆಂದು ಅವರು ನನಗೆ ಅನೇಕಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯನನ್ನು

“ಜಿಜ್ಞಿಷು ಜಗದ ಅಂತರಂಗದ ರಂಗ”

ಎಂದು ಅವರು ಕರೆದುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಿದೆ.

ಕೊನೆಗೆ ಬರುವ ರವೀಂದ್ರರ ವಂಗ ಗೀತಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ಬಹು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವವೆಂದು ನನಗನಿಸುವದು. ಕನ್ನಡ-ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಶಾರದರೇ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫಿಮರ್ತಿಸಬೇಕು. ರವೀಂದ್ರರ ಕೆಲವು ಗೀತೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿತವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ವಂಗ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಯದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನುವಾದದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆದಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸೊಗಸನ್ನೂ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಣುವು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಮೂಲ ಬಂಗಾಲಿಯಿಂದಲೇ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಂಗ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಭಂದಗಳ ಇಲ್ಲಿಯ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಮುಗೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ಅವರೇ ವಂಗ ಗೀತೆಗಳ ಅನುವಾದಗಳ ಪರಿಚಯದಲ್ಲಿ ಅಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ನನ್ನ ಕವಿಮಿತ್ರರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಗೀತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿತೇ, ಹೊಗಳಿಕೆಯೇ, ವಿವರಣೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಗೆಳೆತನದ ಪೋಷಣೆಯೇ, ಅದೇನೆ ಇರಲಿ, ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಇದ್ದುದನ್ನು ಅವರು ಬರೆದುದನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ನಾನು ಹೇಳಿ ದ್ದೇನೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಂಬಿರುವೆನು. ಗೆ|| ಸರೇಗಲ್ಲ ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾಯರು ಗುರು ದೇವನ ಇಡೀ 'ಗೀತಾಂಜಲಿ'ಯನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಅವರ ಬೇರೆ ಗೀತೆಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಸಿಕೊಡಲೆಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಹೊಸ ಕವಿತೆಗಳ ಗುಚ್ಛಗಳು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಹೊರಬೀಳಲೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

“ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ”ಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಾಶನವೆಂದು ಗೆ|| ಪ್ರಲ್ಹಾದರಾಯರನ್ನು ಕೇಳಿಮೊಡನೆಯೇ ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನು ನನಗೆ ವೇಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುದುಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ಪ್ರಕಾಶನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರವರ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ ಅಣ್ಣಾ ಸಂಕೇಶ್ವರರ ಉಪಕಾರವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನಂತವಾಗಿದೆ.

೪-೫-೪೬

ಕಲಮದಾನಿ ಗುರುರಾಯ

ಬರೆದವನ ಬಿನ್ನಹ

ನನ್ನ ಬಾಳುವೆಯ ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ “ಸಂಜೀವಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ”ದಲ್ಲಿ ಈ ನನ್ನ “ನಸುಕಿ”ಗೆ ಸೊದಲ ಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮನುತೆಯ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳಿದ ಸಂಪಾದಕ ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಕಲನುದಾನಿ ಗುರುರಾಯರಿಗೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕೃತನು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪೇಟೆಗೆ ತರಲು ನೆರವಾದ ಪ್ರಕಾಶಕರಿಗೂ ಮುದ್ರಕರಿಗೂ ನಾನು ಮುಣಿ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಓದಿಸಿ ಕೇಳಿ ಮೆಚ್ಚಿದ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು ಕೆಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕವನಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಆಯಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಪಾದಕರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸ್ವಾಂತರಗಳ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಎಷ್ಟೋ ಕವಿತೆ ಕಳೆದುಹೋದವು. ಉಳಿದವುಗಳಾದರೂ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಉಳಿದಿವೆಯೆಂದ ಬಳಿಕ ಉಳಿದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿ, ಗೆಳೆಯ ಕಲನು ದಾನಿಯವರ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ್ಯಕ್ಕೂ ಅಲ್ಪ ಪರಿಚಯ ಬರೆದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಚ್ಚುಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನವು ೪೧; ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಗುರುದೇವನ ವಂಗ ‘ಗೀತಾಂಜಲಿ’ಯೊಳಗಿನ ೧೦ ಗೀತಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳು. ಕೊನೆಯ ೯ ಗೀತಗಳಂತೂ ಇದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಟನೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಿದುವುಗಳು.

ಬಾಳುವೆಗೆ ಬೆಳಕನ್ನಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣಾವುಡುಪರಾದ ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆ ದತ್ತರಾಯರ ಜನನೆಯ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ವಸಂತೋತ್ಸವದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಗುರುಭಕ್ತಿಯ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಈ ೫೧ ಬಾಳಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅವರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅನ್ಯಯ ಸಂವತ್ಸರದ
ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯ
ಸ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಯೂಲ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಪ್ರಹ್ಲಾದ ನರೇಗಲ್ಲ

ನಸುಕು

(ಬಾಳುವೆಯ ಹಾಡುಗಳು)

ಶ್ರೀಗುರುದೇವನ ಶ್ರೀವಚನ

ಆಮಿ ತೊಮಾಯ ಜತೊ

ಶುನಿಯಾಛಿಲೇನು ಗಾನ

ತಾರ ಬದಲೆ ಆಮಿ

ಜಾಯ ನಾ ಕೊನೊ ದಾನ

×

×

×

ಹಾಡಿರುವೆನೆನಿತೋ ಸಲ —

ನಿನ್ನ ಸದದಲಿ ಪ್ರಿಯಾ !

ಬೇಡ ಬಯಸೆನು ಪ್ರತಿಫಲ —

ನನ್ನ ಜೀವದ ಜೀಯಾ !

ಒಪ್ಪೋಲೆ

ಪುಟ	ಸಾಲು	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
iv	೮	ಭಂದಗಳ	ಭಂದಗಳು
೪	೬	ಕವಿತಾ	ಕವಿತೆ
೯	೧೦	ಬೆಳಗಿಸಿದಂಥ	ಬೆಳಗಿಸಿದಂಥ
೧೩	೨	ಹಾಡುಸಳ	ಹಾಡುಗಳ
೧೧	೪	ಸಂಗ್ರಹಿಸ	ಸಂಗ್ರಹಿಸ
೧೬	೨೮	ಪಾರತಂತ್ರಾಕ್ತಿ	ಪಾರತಂತ್ರಾಕ್ತಿ
೨೩	೫	ಭಕ್ತಿ	ಭಕ್ತಿ
೨೪	೨೨	ಕೃಷ್ಣಯನ್ಮು	ಕೃಷ್ಣಯನು
೩೦	೨	ಸಂತ್ಯೆಸಲು	ಸಂತ್ಯೆಸಲು
೩೧	೩	...ನಿಂಥ	...ನಂಥ
೩೭	೮+೯	ವಿ-ವಿಕಾಸ	• ವಿ-ಕಾಸ
೩೯	೨	...-೪೫ ಕೈ	...-೩೫ ಕೈ
೪೨	೩	ಗಂಪಿಗೂ	ಗುಂಪಿಗೂ
೪೬	೧೪	ಬದ್ಧಳ	ಬದ್ಧಳು
೪೮	೨	...-೪೨ ಕೈ	...-೩೨ ಕೈ
೪೯	೩+೪	ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ	ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ
೫೫	೧೯	ಪದ್ಮನು	ಪದ್ಮನು

ನಸುಕು

['ನಸುಕು' ಪದ್ಯವು ೧೯೨೧ಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಚೈತ್ರ ಪೂರ್ಣಿಮೆ ದಿನ ಧಾರವಾಡದ ಬಾಲಮಾರುತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಕವಿತಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬರೆದುದು. ಆಗಿನ ನನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ಹಿರಿಯ ಗೆಳೆಯರೂ ಬರೆದರು. ನನಗೆ ಮೊದಲ ಮೆಚ್ಚು ದೊರೆಯಿತು. ಗು|| ಬೆಂದ್ರೆಯವರೂ ನನಗೆ ಹಲಿಗೆ ಮುಕೂರ್ತ ಮಾಡಿಸಿದ “ ಕಾವ್ಯಾನಂದ ” ಶ್ರೀ ಪುಣೇಕರ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರೂ ಪುಡಿತ ಶ್ರೀ ಮ. ಪ್ರ. ಪೂಜಾರರೂ ಪರೀಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಮೆಚ್ಚಿನ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬೆಂದ್ರೆಯವರು ನನಗೆ ಗದಾಯುದ್ಧ—ಶೀಲಾವತಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದು, ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಹರಸಿ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಬರೆದದ್ದು ನೆನಪಿದೆ. ಆ ‘ಹರಕೆ’ ‘ಗರಿ’ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ‘ನಾಡಿನ ಹಾಡುಗಳು’ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ‘ನಸುಕು’ ಮೊದಲು “ನಸುಕು” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ಕೈ ಬರಹದ ಕವಿತಾಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಪದ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ “ಸ್ಪರ್ಧೆ”ವು ಗುಂಪಿನ ವಾಗಿದ್ದಾಗ ಶಕೆ ೧೮೪೯ ಪ್ರಭವ ಚೈತ್ರ ಸಂಚಿಕೆ ಸಂಪುಟ ೪ ಸಂಚಿಕೆ ೧ರಲ್ಲಿ ‘ನಸುಕು’ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಗು|| ಶ್ರೀ ಬೆಂದ್ರೆಯವರ ಸವಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು. ಈ ಪದ್ಯ ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ’ ಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಗು. ಬೆಂದ್ರೆಯವರು ಈ ಪದ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದುದುಂಟು:—

“ ಈ ಕವಿತೆಯು ಒಂದು ತಕ್ಕದೆಯಂತಿದೆ. ಮೊದಲಿನ ಆರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಡೆಯ ಆರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನ ಮನೋಹರತೆಯುಳ್ಳ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಕವಿದೆ. ಇವೇ ಎರಡು ಪರಡಿಗಳು. ಮಧ್ಯದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ಒಂದು ದಂಡಿಗೆಯಂತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದು ಮೊದಲ ಆರು ಸಾಲುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಲವುಳ್ಳದ್ದು ಎರಡನೆಯದು ಕಡೆಯ ಆರು ಸಾಲುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಲವುಳ್ಳದ್ದು ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮತೂಕವಾಗಿದೆ.

[ಮೊದಲ ಆರು ಸಾಲುಗಳ ‘ ನಸುಕು ’ ನ್ನು ಕವಿಯೊಂದೂ ಎರಡನೆಯ ಆರು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯೊಂದೂ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಮಧ್ಯದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಮಯನಾದ ಸರಮಾತೃನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪಲಕ್ಷ ಚಿಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿ,

ನಸುಕು

ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅನಂದವ:ಯಾನಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ
ಹೊಡುತ್ತಿಹನೆಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ಚಿಕ್ಕಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ
ವಸಂತ ಮಾಸದೊಳಗಿನ ರಾತ್ರಿಯು ಅಪರಂಪಾರವಾದ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಂತಿ
ರುವದೆಂದೂ, ರಾತ್ರಿಗೂ ಹಗಲಿಗೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಕಾಣುವವರು
ಕುರುಡರೆಂದೂ ಕವಿಯು ಅನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಹಳವೆಂದದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕನಸುಗಳು
ಬೇರೆ; ಮುಂದೆ ಮೈದೋರುವ ಸತ್ಯದ ಮೊದಲು ಕಾಣುವ ನೆರಳಂತಿರುವ ಕನಸು
ಗಳು ಬೇರೆ. ಸತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯದ ಪರಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಸತ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು
ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾದಿಯು ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳದು. ಈ ಸತ್ಯವು (ನನಸು)
ದೃಷ್ಟಾಂತ (ಕನಸು) ಗಳ ನಸುಕು ಇದ್ದಂತೆ. ಮತ್ತು ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಪರಿ
ಪಾಕವೇ ಮುಂದಿನ ಸತ್ಯದರ್ಶನ. ಹೀಗೆ ಕವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ' ನಸುಕು ' ನ
ಕವಿಯು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಮೂಗಿಗೆ ಕಂಪಾಗಿಯೂ ಮೈಗೆ ತಂಪಾಗಿಯೂ,
ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪಾಗಿಯೂ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ ಅಂತೂ ಇಂದ್ರಿಯಮುಖ
ವಾಗಿ ಮನದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈದೋರುವ ಚೆಲುವಿಕೆಯೇ ಮೂಡಲ ಬೆಳಕೆಂಬ ಗಿಡದ
ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಮಡಿಬಿಟ್ಟೆಯುಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕನಂತೆ ನಿಂತಿರುವಳೆಂದು ನಸುಕನ್ನು
ಕಂಡು ಸಹೋದರಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕವಿಯು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ.]

೧

“ ಜಗಕೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದಿತ್ತೊ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿರುಳೆಂಬ

ಕಂಪಾದುದೊಂದು ಕನಸು !

ಹಗಲಿನ್ನು ಒಂದು ಬೆಳಕಿನ ಸೊಬಗು ಬೆಳಗುವದು—

ಕನಸು ಆಗುವದು ನನಸು !

೨

ಕನಸು ಕನಸೆಂದು ಕಂಗಳರು ಕನಕರಿಸುವರು

ಕನಸು ಕನಸಾಗಬಹುದೇ ?

ಜನಿಸಿದರೆ ಕನಸಿನೊಳು ನನಸು, ನನಸಿನ ಜಗವು

ಕನಸಾಗಿ ಸಾಗಬಹುದೇ ?

೩

ನಸುಕು

“ನನಸು ನನಸಿನ ಕೆಸುಕು, ನನಸು ಕನಸಿನ ನಸುಕು”
 ಎಂಬ ಸವಿಗವನವನ್ನು
 ಇನ್ನಿದಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿಹ ಕವಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪುವದು
 ಬೆಳಗುಮುಂಜಾವು ಮುನ್ನು !

೪

ಚಿಕ್ಕಿಯಾಗಿರುಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ನಗೆವೊಗದಿ
 ಅಟವನ್ನಾಡಿ ದಣಿದು
 ಹಕ್ಕಿಯಾಗೀಗ ಸಲೆ ಹಾಡುವನು ಇಂಪಾಗಿ
 ದೇವ ತಾ ಮನದಿ ತಣಿದು !

೫

ಅಂದಲರ ಕಂಪಿನಲಿ ತಣ್ಣೆಲರ ತಂಪಿನಲಿ
 ಪಾಡುಗಳ ಪೆಂಪಿನಲ್ಲಿ
 ಕೆಂದಳರ ಕೆಂಪಿನಲಿ ಸೊಬಗೊಗೆವ ಸೊಂಪಿನಲಿ
 ಮೈದೋರ್ವಲಂಪಿನಲ್ಲಿ !

೬

ಒಪ್ಪಾಗಿ ಚಿಗುರುತಿಹ ಮೂಡಲದ ಬೆಳಕಿನೊಳು
 ಸೊಗಸುಳ್ಳ ಮನದಲಿಂದು
 ಬಪ್ಪುತಿರುವದು ಬೆಳಗುಮುಂಜಾವು ನುಣ್ಪುಳ್ಳ
 ಬೆಳಕನೀರಿಂದ ಮಿಂದು !

೭

“ಕೊಕ್ಕುಟವದೆಂತಹದೋ ಈ ಬಗೆಯ ಬೆಳಗುಮುಂ-
 ಜಾನಿನಾ ಸೊಬಗು-ಸೊಗಸು !
 ಅಕ್ಕ ನಸುಕೇ ! ಅಕ್ಕರದಿ ನಕ್ಕು ನನ್ನಯೇ
 ಅಂತರಂಗವನು ನಗಿಸು !

ಸರಸ್ವತಿಗೆ

[೧೯೨೨ ರಿಂದ ೨೪ ರವರೆಗೆ ಧಾರವಾಡದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರ್ದಾಗ “ ಕಾವ್ಯ ಸೇವೆ ” ಎಂಬ ಕೈಬರಹದ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೆಲವು ಎಲೆಗಳೆಯರು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಗುರುವರ್ಯರಾದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ ಖಾಸಗೀ ಕರರವರೂ ಹಾಗೂ ಈಗ ದಿವಂಗತರಾದ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ. ಹೊಸಕೆರೆ ಚಿದಂಬರಯ್ಯನವರೂ ನಮಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಕಂದ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕವಿತಾ ಬರೆವ ಹುಚ್ಚು ನಮಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳ ಕಂದಗಳನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತ ತಾವೂ ಬರೆದು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಂದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ “ ಕಾವ್ಯ ಸೇವೆ ” ಗೆ ಬರೆದ ಅನೇಕ ಕಂದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ೭ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಪದ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಬಾಲ್ಯವು ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಿನ ಮುಗ್ಧ ಮನೋಹರ ಹೃದಯದ ಕಲ್ಪಕತೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಿತ್ತಿ ಮೂಡಿವೆ.]

೧

ಜಗಭಾಂಡ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ
ಸೊಗಸೆಂಬೀ ಸೋಮವನ್ನು ಸೊಗದಿಂ ಕುಡಿದು
ನಗೆ ನಗುತ ನುಡಿಯನಾಡುವ
ಬಗೆಯೇ ಬಗೆ, ನಿನ್ನ ‘ ಕಾವ್ಯ ಸೇವೆ ’ ಯ ಬಿರುದು !

೨

ಕನ್ನಡ ಕಂದನು ನಾನೈ
ಉನ್ನತ ಉದಾತ್ತ ಭರತ ಬಾಲನು ನಾನೇ !
ಸನ್ನತ ವಿಶ್ವಕುಮಾರನು,
ನನ್ನಿಯ ಜಗದಂತರಾತ್ಮಶಿಶುವೂ ತಾನೇ !

೩

ಅನಿಸಲಿ ಅನಿಸಲಿ ಜಗವೆನ-
ಗನಿ- ಅನಿಸಲಿ ತಾಯೆ ಜನಿಸಲನಿಸಿಕೆಯಿಂದು !
ನನಗೆ ವರ ನೀಡು ರಸವತಿ
ಅನಿಸಿಕೆಯಾ ಜಗದ ಮಗನು ಆಗಲಿ ಎಂದು !

ಸರ್ವತೋ

೪

ಎರಕವು ಮರುಗಳು ಬರುವದೆ
ಇರುತಿಹುದದು ಅಂತರಂಗದಂಕುರಮೊಂದು !
ನರನಿದರ ನೆರವಿಸಿಂದಲೆ
ನೆರೆಯೆಲ್ಲರನೆನ್ನ ಬಲ್ಲ ತನ್ನವರೆಂದು !

೫

ಕನ್ನಡ ಕಂದನ ಮನದೊಳು
ನನ್ನಿಯು ನೀನಾಗಿ ಕವನ ನೆನಿಸುವ ಕನಸು
ಚೆನ್ನದ ರನ್ನದ ಮುಗಿಲಿನ
ಬಣ್ಣಂಗಳ ಬಗೆಯೊಳೆಗ ಬೀಳುತಲಿಹುದು !

೬

ಮನಸಿನ ಕರುಳಿನ ಕನಸನು
ನನಸನು ಮಾಡವ್ವ ! ಅಂತರಂಗದಿ ಮೂಡಾ !
ಇನಿದಾಗಿ ಹರಿವ ರಸಗಳು
ಜನಿಸಲಿ ನನಸಿನಲಿ ! ನನಸು ಕನಸಿನ ಗೊನೆಯು !

೭

‘ ಸತ್ಯವು ಸೊಬಗೇ; ಸೊಬಗೂ
ಸತ್ಯವು ’ ‘ಸೊಬಗುಳ್ಳ ಸುದ್ದಿ ಸೊಗಸಿನ ಸೂರಿ !
ನಿತ್ಯದೊಳೆ ಮಂತ್ರವ ಜಪಿ-
ಸುತ್ತಿರಲೇ ಸತ್ಯಸೃಷ್ಟಿ ಸೊಬಗಿನ ಸೃಷ್ಟಿ !

ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲ

[ಯುಗಾದಿಯ ದಿನ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲ ಬೆರಸಿ ತಿನ್ನುವ ರೂಢಿಯುಂಟೆಷ್ಟೆ. ಈ ಬೇವು-ಬೆಲ್ಲದ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾಧವಾದ ಸತ್ಯವೊಂದು ಒಡಮೂಡಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ವಿಷಮಯ ವಾತಾವರಣವೇ ಕಾಣುವದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆದರದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರೆ ಅಮೃತಮಯವಾದ ಸತ್ಯಲೋಕದ ದರ್ಶನವಾದೀತೆಂದು ಪುರಾಣದೊಳಗಿನ 'ಅಮೃತಮಂಥನ' ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ರೂಪಕಗೊಳಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.]

೦

ಹೊಸದಿವಸವೀದಿವಸ ! ಇಗೋ ತಗೋ ಮೆಲ್ಲೀಗ !

ಬೆಲ್ಲ ಬೆರಸಿರುವ ಬೇವು !

ಹುಸಿಯಲ್ಲ!— ಹೊಸ ಹಾದಿಗರು— ಬೇವಿನೊಳು ಬೆಲ್ಲ -

ವನು ಕಾಣಬೇಕು ನಾವು !

೨

ಹೊಸ ಹಾದಿಗರು ತಾವು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದರೈ

ಬೇವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ

ವಿಷವು ಜನಿಸಿದ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿಂದ ಪೀಯೂಷ-

ವನ್ನವರು ತೆಗೆದರಲ್ಲ !

—

ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ

[೧೯೨೧ ರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗಳ ಹೊಸ ಹಾದಿಗೆ ಮನಮೆಚ್ಚು ಪರೋಪಕಾರವೇ ಪುಣ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ನೆಚ್ಚಿ ಗೀತಾಪತಿ ಯಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಇದೇ ದಾರಿಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಡಮೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.]

೧

ತಾನು ಬಲ ಜಗವು ಬಲವೆಂದು ಧರಣಿಯ ತಿರುಳು
ತಿಳಿಯದಲೆ ಕೆಲಜನರು ಗಳಹುತಿಹರು !
ಜ್ಞಾನಿಯದ ಬಲವೆಂದು ತಿಳಿವನೇ ಕಣ್ಣಿಂದೆ
ಮರಮರನೆ ಮರಗುತಿರೆ ಜಗದ ಜನರು ?

೨

ಅನ್ಯರೆಲ್ಲರ ನನ್ನಿ ಸುತ ಹೃದಯದೊಳು ತನ್ನ
ಪರಹಿತದೊಳೊಪ್ಪಿ ಸುವದರೊಳಿರುವಡು !
ನನ್ನಿಯಂತಃಕರಣದೊಳು ತೀರ ತಿಳಿಯಾಗಿ
ಪೊಕ್ಕು ಪರಮಾತ್ಮನಂ ಪೂಜಿಸುವದು !

೩

ಎನಿತು ಸೊಬಗಿನದು ! ಸೌಭಾಗ್ಯವೈ ! ಹಿಗ್ಗಿ ಸೈ
ಜನತೆಗೋಸುಗ ಸಾಯ್ತುದು !
ಅನಿತಲ್ಲವನಿತಲ್ಲವಿದು ಸತ್ತ್ವ ! ದೇವನವ್ವುದು !
ಕೃಷ್ಣ ಪರತತ್ತ್ವವು !

೪

ಇದೆ ಸತ್ಯವಿದೆ ಜ್ಞಾನವಿದರೊಳಗೆ ಶಾಂತಿಯಿದೆ
ದೊಡ್ಡವರ ದಾರಿ ಜೀಯಾ !
ಮುದದಿ ನೀ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿಹ ಬಟ್ಟೆ ನಿನ್ನನ್ನು
ಮುಟ್ಟಿಲೈ ಕೃಷ್ಣರಾಯಾ !

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ

[ಈ ೩ ಕಂದಪದ್ಯಗಳನ್ನು ೧೯೨೧ ರ ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ ತಂಗಿಂದಿರ ಸಲುವಾಗಿ ಬರೆದೆನು. ಮನೆಯ 'ಗೌರಿ'ಯನ್ನು ನಾಡಿನ ಗೌರಿಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಗೆದು ಭಾವಿಸಿ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅಂದೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವು.]

೧

ಸೂಸುವ ಶೌರ್ಯದ ಮಕ್ಕಳೆ
ಈ ಸಂಪತ್ ಶುಕ್ರವಾರದಲಿ ಬಲುಹಿನಲಿ
ತೋಪದಿ ಪ್ರೇಮದಿ ಭಾರತ
ಭಾಸುರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗೌರಿಯನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾ !

೨

ಪಂಚ ಪ್ರೇಮದ ಭಾಗ್ಯದ
ಪಂಚಯದೀ ಸುಸ್ವರಾಜ್ಯ-ಮಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ನಾನಾ
ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳಾರತಿ -|
ಯಂ ಚಿಲ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಬೆಳಗುವಾ ನಲಿನಲಿದು!

೩

ಭ್ರಾಂತವಾದಂಥ ಭುವನದಿ
ಶಾಂತಿಯ ಸೂಸುತ್ವನಂತ ಸಂತಸವುಳ್ಳ
ಪಂಥಯುತ ಶಾಂತಿವಂತರ
ಶ್ರಾಂತಿಯ ಕಾರ್ಯವಿದು ಭಾರತೀಯರ ಕಾರ್ಯ !

—

ಭಾರತದ ಭಾಗ್ಯತಿಲಕ

[ಮಹಾತ್ಮರು ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಾಗುವ ವೊದಲು ಲೋಕ ಮಾನ್ಯರು ಭಾರತದ ಏಕಮಾತ್ರ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಅವರ ನಿಧನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲೆಗಳೆಂದು ಕೂಡಿ ಕಾನ್ಯಸೇವೆಯ ' ಲೋಕಮಾನ್ಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ' ಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಪದ್ಯವಿದು. ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಅಲೌಕಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆನೆದು ಅವರನ್ನೆದ್ದೇತಿಸಿ ಬರೆದ ಶೋಕಗೀತವಿದು.]

೧

ನಸುಕಿನೆಸಕವ ನೋಡಲರಿಯದೆ
ಕುಸಿದು ಕುಗ್ಗುತ್ತಿರಲು ವಸುಧೆಯು
ನಸು ನಗುತ ಹೊಸ ಬೆಳಕ ಬೆಳಗಿಸಿದಂಥ ಹೊಸ ಹೊತ್ತೇ !

೨

ವಿಷದ ಬೇವದು ವಿಶ್ವದೊಳು ವ್ಯಾ-
ಪಿಸಿರೆ ಆವೃತದ ಕಿರಣಗಳ ಪಸ-
ರಿಸುತ ಬೆಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯನು ಮಾಡಿರುವ ತಿಂಗಳನೇ !

೩

ಸಾಕು ಸಾಕೀ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯವು
ಬೇಕು ವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬೀ
ಭೀಕರದ ಗರ್ಜನೆಯ ಗೈದಿಹ ಭರತ ಕೇಸರಿಯೇ !

೪

ನಾಕದಾ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೀ
ಲೋಕದೊಳು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ
ಲೋಕಮಾನ್ಯನೆ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಬಲವಂತಾ !

೫

ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ ಬುದ್ಧಿಯಲಿ ಗೀ-
ತಾ ರಹಸ್ಯವನರಿತು ಜನರಿಗೆ
ಸಾರಿ ಸಾರಿದೆ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯವು ನರಕಸಮವೆಂದು !

೬

ಶಾರದಾಂಬೆಯ ಸರಸ ಹೃದಯದ
ಸಾರವನು ಸಲೆ ತಿಳಿದುಳಿದು ನೀ
ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಭಾಗ್ಯತಿಲಕನೆ ಅದೆ ಲೋಕದೊಳು !

ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರಿಗೆ

[೧೯೨೧ ರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವ ಜಯಂತಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀ ಉಳವೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಗು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರೊಡನೆ ನಾವು ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರೂ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಆ ಉತ್ಸವಕ್ಕಿಂತಲೇ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ವತಿಯಿಂದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ ನಾವು ಕೆಲವು ಎಳೆಗೆಳೆಯರೂ ಬರೆದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನನ್ನ ಪದ್ಯವು. ೧೯೨೨ ರಲ್ಲಿ ಜಯಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದು ಅಚ್ಚಗಿತ್ತು.]

೧

ತಾಯಿತಂದೆಯು ಒಂದರಲ್ಲಾದ ಪರಶಿವನ
ಪರಮ ಪ್ರಸಾದವುಂಡು
ಸಾಯಗೊಲ್ಲುತ್ತ ಬಂದಿರಿ ನಂದಿಕೇಶ್ವರರೆ
ಜಗದಿ ಕಹಿಯನ್ನು ಕಂಡು !

೨

ಬಸವೇಶ್ವರರೆ ಜಗದಿ ನೆಲಿಸಿರುವ ಹೊಸತನದ
ಕಟ್ಟಿಸಕ ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ
ಎಸೆದಿರೀ ವಸುಧೆಯಲಿ ಜಗದ ಜನರೊಳು ಜಗದ
ಹೊಸತನವ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತ !

೩

ಕೈಲಾಗದೀ ಜಗದ ಜನರು ಆರಡಿಗೊಂಡು
ನಿಮ್ಮ ಹಾರೈಸುವಾಗ್ಗೆ
ಕೈಲಾಸವನ್ನೆ ಇಳೆಗಿಳಿಸಿ ಆರಡಿಯಿಟ್ಟು
ಬಂದಿರಾರೈಸಲಾಗ್ಗೆ !

೨೬ ಬಸವೇಶ್ವರರಿಗೆ

೪

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದವಗೆ
ಮೀಸಲಿನ ವಚನವುಣಿಸಿ
ಅಕ್ಕರದಿ ಜಗದಂಗವನ್ನು ತಿವಲಿಂಗದಲಿ
ಇರಿಸಿ ಜಂಗಮವ ತಣಿಸಿ

೫

‘ ತಿಳಿವೆ ’ ಎಂದಿಳೆಯ ತಿರುಳಲ್ಲಿರುವ ತಿಳಿವನ್ನು
ತಿಳಿದ ನಿಮಗಂಗವೆಲ್ಲಿ !
‘ ಉಳಿವೆ ’ ಕೂಡಲವಲ್ಲಿ ಎಂದು ಉಳಿದಿರಿ ನೀವು
ಪರಮಾತ್ಮಲಿಂಗದಲ್ಲಿ !

—

ವಿಜಯ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಗೆ

[೧೯೨೨ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಪುಣ್ಯಾಧಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡಹತ್ತಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಆ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಪದ್ಯವಿವು. ಬಿಚ್ಚು = ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.]

೧

ನನ್ನಯೀ ನಾಡಿನಲ್ಲೊಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿದಂತಹ ಒಪ್ಪೆ ಇಂದು ಒಪ್ಪು!
ನನ್ನಿಯಲಿ ನಾಡನ್ನು ನೆನೆಸಿದಂತಹ ನನಸೆ ಬಿಗಿತಾಗಿ ಬಂದು ಅಪ್ಪು!

೨

ತಾಯಿಯೊಡಲಿನ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸವಿಸವಿವು
ಸವಿಯು ನೀನಾಗಿ ಬಂದು
ಸಾಯಲಿಕ್ಕಾದ ಜಗದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸವಿ ಸುರವಿ
ಸೀ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟೆ ಅಂದು !

೩

ಮುಗಿಲಿನಲಿ ಮೊಳಮೊಳಗುವಂಥ ' ಬಿಚ್ಚು ' ನೊಡನೆ
ತಂದು ಬಂದೀ ಜಗಕ್ಕೆ
ತಗಲಿಸಿದಿ— ದಾಸ್ಯದಿಂದಗಲಿಸಿದಿ ಮಾಧವನೆ !
ಜಯ ನಿನ್ನಯಾ ಮೊಗಕ್ಕೆ !

೪

ಜೀವಕಳೆಯಳಿದಂಥ ಜನರ ಮೈ-ಮನಸು-ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ
ದೇವನಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸೊಗಸನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದೆಯೊ
ಸೊಬಗುಳ್ಳ ರೀತಿಯಿಂದ !

೫

ಕಲಿಗಳನು ಕನ್ನಡದ ರಾಜ್ಯದಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದಿ
ನಿನ್ನಯಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ !
ಕಲಿಯುಗದ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳು ಕೃತಯುಗವ ಹುಟ್ಟಿಸಿದಿ
ಅಂದು ಸ್ವಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ !

ನೀಲಗಿರಿ

[“ ನನ್ನದು ಈ ಕನ್ನಡನಾಡು ” ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ನಾಡ ಹಾಡುಸಳ ಸಂಗ್ರಹದ ಪುಸ್ತಕವು ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪಿನ ವತಿಯಿಂದ ೧೯೨೯ ರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳ ಪರಿಚಯದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. “ ನೀಲಗಿರಿ ” ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲವೆಂದು “ ಕನ್ನಡಿಗ ” ಪತ್ರಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿತು. ಆಗ್ಗೆ ನಾನು ಬರೆದ ಪದ್ಯವಿದು. ಮುಂದೆ “ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ” ಎಂಬ ಗೆಳೆಯರ ಕವಿತಾಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಯಿತು.]

ಮೂಡಲ ಪಡುವಲ
ಗಿರಿಗಳ ಸಾಲಿನ
ವನಗಳ ಮಾಲೆಯ
ತಳದಲಿ ತೊಳಗುವ
ಚೆನ್ನ ರನ್ನವಿದು ಹಾ
ರನ್ನ ಚೆನ್ನವಿದು ಹಾ !

ಕನ್ನಡ ಕಡಲಿನ
ಕಂದನು ಕೃಷ್ಣನು
ನವೋನವ್ಯವಹ
ನಿತಾಂತಸುಂದರ
ನಿಜ ವನಮಾಲಾ
ನೀಲರತ್ನವನು
ತನ್ನಯ ತಾಯಿಗೆ
ಒಪ್ಪಿಸಿದಂತಹ
ಒಪ್ಪೆಂತಹದಯ್ಯಾ ?
ಒಪ್ಪೆಂತಹದಯ್ಯಾ !

ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ
ಮೋದದ ಪಾದದ
ಬಳಿಯಲಿ ಬಂದಂ-
ಗಳದಲಿ ಆಡುವ
ವಿಶ್ವಾನಂದದ
ನಂದನರಿಗೆ ಆ
ವಿಧಾತ ಗೃಹಿಹ
ನಂದನ-ವನ ಆ-
ನಂದನವನವಯ್ಯಾ
ನಂದನವನವಯ್ಯಾ !

— —

ಭರತಾರ್ಪಣ

[ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಸಾಸು ೧೯೨೯ ರಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀ”ಯವರು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಮುಂದೆ ಓದಬೇಕೆಂದು ಬರೆದೆ. ಇದು ಅಗ ಜಯಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ “ಕಾವ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ” ವೆಂಬ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೊದಲ ಅನೃತ್ಯಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಚ್ಚಾಯ್ತು.

ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಗುರುದೇವನ “ ಹೆ ಮೊರ ಚಿತ್ತ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥೇ ಜಾಗೃತ ಧೀರೇ ” ಎಂಬ ಗೀತಾಂಜಲಿಯೊಳಗಿನ ಬಂಗಾಲಿ ಪದದ ಕನ್ನಡ ಭಾವಾನುವಾದ. ಶಾಂತಿನಿಕೇತನ ಅಶ್ರಮದ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದ.]

ಈ ತನುಮನ
ಭರತಾರ್ಪಣ
ಓ ಮನ್ಮನ
ಮನ್ಮಾತೆಯ
ಪುಣ್ಯಸ್ತನ-
ನನ್ನೀಕ್ಷಣ
ಕೂಡಿ ತತ್ಕ್ಷಣ

ಸಲ್ಲಕ್ಷಣ
ನ ವಿಲಕ್ಷಣ
ಓ ಮನ್ಮನ
ಈ ತನುಮನ
ಭರತಾರ್ಪಣವು !

*
ಮಾನವ್ಯವು
ಇಹ ದಿವ್ಯವು
ನನ ನವ್ಯವು
ಅಹ ಭವ್ಯವು
ಬಹು ವಿಶ್ವತ
ವೀ ಭಾರತ !

ಇಲ್ಲಿಯೆ ರತ
ವಲ್ಲವೆ ಹಿತ ?
ತತ್ ಪ್ರೇಷಿತ
ಮತ್ ಸ್ನೇಹಿತ
ಓ ಮನ್ಮನ
ಪ್ರಿಯ ಮನ್ಮನ
ಈ ತನುಧನ
ಭರತಾರ್ಪಣವು !!

*
ಅಲ್ಲಿಂದಲೊ
ಎಲ್ಲಿಂದಲೊ
ಇಂತೀ ಜನ
ಬಂತೀ ಕ್ಷಣ
ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲದ
ನೆಲೆ ಸಲ್ಲದ
ನದಿ ನದಿಗಳು
ಮುದ ಬೀರತ
ಅದೊ ಬಂದವು
ಇದೊ ಸಂದವು

ಭರತಾರ್ಪಣ

ನೀರ್ ಮಿಕ್ಕಿತು
ಕಡಲುಕ್ಕಿತು
ಓ ಮನ್ಮನ
ಮೇಯ್ ತನುಮನ
ತನುಮನಧನ
ಭರತಾರ್ಪಣವು !!

*

ಅರೈರ ಕುಲ
ದ್ರಾವಿಡ ಫಲ
ಅಕೊ ಚೀಣರು
ಶಕ ಹೂಣರು
ಪಾರಸಿಕರು
ಪಾಠಾಣರು
ಮೊಗಲ್ ರಸಿಕರು
ಪ್ರಿಯ ಪ್ರಾಣರು
ಒಂದೇ ಶಿರ
ಒಂದೇ ಮನ
ಈ ತನುಮನ
ಭರತಾರ್ಪಣವು !

*

ಆ ಪಡುವಲ !
ದಾ ಬಾಗಿಲ
ಅಗೊ ತೆರೆಯಿತು
ಇಗೊ ನೆರೆಯಿತು
ಹೊಸ ಹೊಸ ಜನ

ಸುವಿಲಕ್ಷಣ
ಹೊಸ ಸಂಗತಿ
ಸೋಜಿಗ ಶ್ರುತಿ
ಹೊಸ ಕಾಣಿಕೆ
ಮನಗಾಣಿಕೆ
ಒಂದೇ ಶಿರ
ಒಂದೇ ಮನ
ಈ ತನುಧನ
ಭರತಾರ್ಪಣವು!!

*

ಒಂದೇ ಶಿರ
ಒಂದೇ ಮನ
ಭಾರತ ನರ -
ನಾರಾಯಣ
ತಲೆದೂಗುವೆ
ತಲೆಬಾಗುವೆ
ಕೈಮುಗಿಯುವೆ
ಮೈಯೊಗೆಯುವೆ
ನಿನ್ನ ಡಿಯೊಳು
ನನ್ನ ಯ್ಯನೆ
ಕಲ್ಯಾಣವ
ಮನಗಾಣುವ
ಭಾರತ ನರ -
ನಾರಾಯಣ
ತನುಮನಧನ
ನಿನಗರ್ಪಣವು !!

ಜಯ ಹಿಂದ !

[ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷಚಂದ್ರಬೋಸ ಏರ್ಪಟ್ಟ ' ಹಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈನ್ಯದ ' ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಚಮೂಪತಿಗಳಾದ ಸೈಗಲ್-ಧೀರನ್-ಶಹಾನಾವಾಜರ ಮಿಟಿ ಯು ದಿನಾಂಕ ೫-೧೦-೪೫ ಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಕೊಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಅಂದು ಅಖಿಲಭಾರತದಲ್ಲಿ ' ಅಶ್ವಾಸ ಹಿಂದ ಫಾತ್ ' ದಿನಾಸರಗೆ ಅಚುಕಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಕೂಡ್ಡುಗಳ ಜಿಳಿಗೂವೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದಿತ್ತು. ಅಂದು ನಾನು ಜಿಳಿಗೂವೆಯಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸದ್ಯ ಬೊಡಲು ಹೇಳಿಕ ಬೇಕೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾದಲದ ಆ ಉರ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರುಗಳಿಗೆ ಈ ಸದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದು ಈ ಸದ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ನಮ್ಮ ಈ ಸೇವಾಪತಿಗಳ ಕೂಡಲೆಯ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಜೋಕೆ ಎಂದು ಪ್ರೀತರಚ್ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಅದೇ ಪಾಠ ಗಾಯನ ಮಾಡಿದರು. ಮುನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯುಕ್ತಿತ್ತು. ' ಶತ್ರುನಾಶ ' ಎಂಬುದು ಸೇವಾಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಿರುದುಗಳ ಲೊಂದು ಎಂದು ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಸೈನ್ಯದ ಕವಾಯತಿನ ಭಂದಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸ್ವತ್ತದ ಘಟಿಯಾಯಿತು.]

೧

ಶ್ರೀ ಸುಭಾಷ ಚಂದ್ರಬೋಸ ಭಾರತವು ಸ್ವತಂತ್ರ !

“ ಜಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಂದ ಸೈನ್ಯ ” ಇದೇ ಇಂದು ಮಂತ್ರ !

೨

ಈ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭೂಮಿಗಿದೇ ಪ್ರಥಮ ಸೈನ್ಯತಂತ್ರ !

ಎದುರು ಬರುವರಾರು ಬರಲಿ ! ಅವರಹರು ಆತಂತ್ರ !

೩

ಶೂರ ಸೈಗಲ್ ಧೀರ ಧೀರನ್ ವೀರ ಶಾಹ್ ನವಾಜರು !

‘ ಶತ್ರುನಾಶ ’ ಕೀರ್ತಿ-ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭೋಷ್ಣೆ ಕ್ಷಾತ್ರಕೇಜರು !

೪

ಈ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಮೂಪತಿಗಳಾಂಗ್ಲ ವಶದೊಳೇಕೆ ?

ಇವರ ಕೂಡಲೆಯ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಇಕೋ ಜೋಕೆ !

೫

ನಾಮರಹಿತವಾಯ್ತು ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಪರತಂತ್ರಾತ್ಮಿ !

ರೋಮ ರೋಮ-ರಕ್ತ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಾತ್ಮಿ !

ಮೊದಲ ಗೆಳೆಯ

[ಈ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾದ ೨೨ ಪದ್ಯಗಳು ನನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನ ೧೪ ರಿಂದ ೨೬ ರ ವರೆಗಿನ ಎಂದರೆ ೧೯೨೦ ರಿಂದ ೧೯೩೨ ರ ವರೆಗಿನ ಒಂದು ತಪದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತಿ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ಕೆಲವು ಗೆಳೆಯರ ವಿಷಯಕವಾಗಿ ಬರೆದವುಗಳು. ಗು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ' ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪು ' ನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ' ಗೆಳೆತನ ' ಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಗೆಳೆತನದ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಾಧನಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೈಕೊಂಡು ನೆರೆವೇರಿಸಿದೆವು. ಆ ಪ್ರಯೋಗದ ಫಲಗಳೇ ಈ ' ಗೆಳೆತನದ ಗೀತೆಗಳು. ' ಅಗ ಗೆಳೆಯರು ಅನೇಕರು ಬರೆದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಮೊದಲ ಪದ್ಯವು ನನ್ನ ಬಾಳುವೆಯ ಮೊದಲ ಗೆಳೆಯನು ಲೆಲಕಾಲ ಬೇರೊಂದೊಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವನನ್ನು ಎಂದೂ ಕಾಣುವೆನೋ ಎಂದು ಹುಬಲಿಸುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುವೆಯ ಚಂದ್ರನ ಮುಂದೆ ತೋಡಿಕೊಂಡುಹೋಯಿತು.]

೧

ಎಂದು ಕಾಣುವೆನಂದ ಗೆಳೆಯನ
ಇಂದು ಮುಖವನ್ನಿಂದು-ದೇವನೆ
ಇಂದು ನೀನಿಳಿಗಂದ ಬಗೆಯಿಂದಂದಮಾಗಿಪ್ಪಾ-
ನಂದವನು ಕೊಡುವಂದದಿನಗವ
ಸಂದ ಸೌಖ್ಯವನಿಂದಿನನ್ನೆಗ
ಜಿಂದ ಬಗೆಯೊಳು ಕೊಟ್ಟನದರೊಳು ಮಿಂದು ಮಿಂದೆನು ನಾ!

೨

ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳು ದೂರವಿದ್ದರು
ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರು
ಗಂಧ-ಪರಿಮಳ-ದ್ರವ್ಯವಿರದಿರೆ ದುಃಖವೆನಗಿಲ್ಲ !
ಚಂದ್ರದೇವನೆ ಸಕಲ ವಿಬುಧರ
ವೃಂದದಲಿ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ನನ-
ಗಿಂದು ಪ್ರಿಯನಿರುವಂದದಲಿ ನನಗೊಬ್ಬನೇ ಗೆಳೆಯ !

೩

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ

[ಗೆಳೆಯರು ನನಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ 'ದೈವಸ್ವರೂಪ'ರಾಗಿ ತೋರಿದ್ದುಂಟು. ದೇವರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಗೆಳೆಯರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಬಾಳುವೆಯ ಒಂದು ನಂಬಿಗೆ. ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಖ್ಯಭಕ್ತಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖಸ್ಥಾನವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲವನೇ ಬಲ್ಲರು. ಬಾಲ್ಯದ ಭಕ್ತಿಯ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಕೆಲವು ಉದ್ಗಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ.]

೧

ಲೇಪಶಯನ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ,
ಸೂಸುವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಾರೈ ಬಳಿಗೆ !
ದೋಷಗಳು ದಹಿಸಿ ಹೋಗಿವೆ,
ಪೋಷಿಸು ಮನ್ನಿಸುತ ಗೆಳೆಯ ! ಗೆಳೆಯರ ಗೆಳೆಯಾ !

೨

ತಾತಾ ತ್ರಿಗುಣಾತೀತಾ !
ಕೈ ತಾ ! ಕೈ ತಾರೊ ನಿನ್ನ ಮಲ್ಲಿಗೆ- ಕೈ ತಾ !!
ಪ್ರೀತಿಯ ಕೈಯಿಂದ ತಾ ಸಂ-
ಪ್ರೀತಿಯ ಬೆರಳುಳ್ಳ ಕೈಗಳಿಂದ ತಾ ! ತಾತಾ !!

೩

ಮಿಡುಗುವೆ ತಾತಾ ತೊಡೆಯನು
ಕೊಡು ಕೊಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನ ತೊಡೆಗಳ ಮೇಲೆ
ಕಡು ಸೊಗಸಿನಿಂದ ತಲೆಯ-
ನ್ನಿಡುತ ಗಡದ್ದಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಯ ಮಾಳ್ವೆ !

೪

ಬೆರಳಂ ಚೀಪುತ ಚೀಪು-
ತ್ತರಳಿದ ನಗೆಮೊಗದ ಸೊಬಗ ನೋಡುತ ನೋಡು-
ತ್ತರಳಿದ ತೊಡೆಯೊಳು ಮಲಗುವೆ !
ಕರವನು ಮೇಲಿಟ್ಟು ಚುಕ್ಕುಚುಕ್ಕಾ ಬಡೆಯ್ಯೆ !!

ಗೆಳಿತನದ ಎಣಿಕೆ

[ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ 'ಜೀವದ ಗೆಳೆಯ'ನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಅಭಿಮಾನದ ಸಂಗತಿ. ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಜಾನಪದ ಗೀತಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಅಂಥ ಗೀತಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಅಂಕಿಗಳ ಎಣಿಕೆಯ ಹಾಡು. ಮೊದಲ ಚರಣವನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಹೇಳುವುದು; ಎರಡನೆಯ ಚರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವನ ಬೇರೊಬ್ಬ ಗೆಳೆಯನು ಕೇಳುತ್ತ ಹೋಗುವುದು ಹೀಗೆ ಇದರ ತಂತ್ರ. ಗೆಳಿತನದ ಅವಿಸ್ಮರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂಕಿಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಸಾಗುವವು.]

೧

ಒಂದಂಬೋದು ಕುಂದದ ಪ್ರೇಮವು ! —

ಎರಡಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೨

ಎರಡಂಬೋದು ಎರಕದಿಂದೆರೆಯೋದು ! —

ಮೂರಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೩

ಮೂರಂಬೋದು ಪ್ರೇರಣೆಯ ಮಾರ್ಗವು ! —

ನಾಕಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೪

ನಾಕಂಬೋದು ಅಕಳ ಹಾಲ ಕುಡಿಯೋದು ! —

ಐದಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೫

ಐದಂಬೋದು ಪ್ರೀತಿಲಿ ತೊಟ್ಟ ತೊಡೆ ! —

ಆರಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೬

ಆರಂಬೋದು ಆ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗೋದು ! —

ಏಳಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೧೯

ಗೆಳತನಕ ಎಣಕೆ

೩

ಎಳೆಂಬೋದು ತೋಳಿನಿಂದಟ್ಟಿಮಿಟ್ಟಿ ! —

ಎಂಟೆಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೪

ಎಂಟೆಂಬೋದು ಒಂಟಿತನ ಒಳ್ಳೆದಲ್ಲ ! —

ಒಂಭತ್ತೆಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೫

ಒಂಭತ್ತೆಂಬೋದು ತುಂಬಿದ ಹಂಬಲ ! —

ಹತ್ತೊಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೬

ಹತ್ತೆಂಬೋದು ಗುಟ್ಟಿನ ಗೆಳತನ ! —

ಹನ್ನೊಂದೆಂಬೋದೇನೈ ಸಖ ಹೇಳೋ !

೭

ಹನ್ನೊಂದೆಂಬೋದು ಹೃನ್ಮಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ! —

ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳ್ವೆ ಜೀವದ ಗೆಳೆಯನ ಹೆಸರ !

— — —

ಮುನಿದ ಮನೋಹರನಿಗೆ

[ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುನಿಸು ತನ್ನ ಲೀಲೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಳಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಿಯ ಗೆಳೆಯನು ಪ್ರೀತಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೂ ತನ್ನ ಸಹಜ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತಾನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ. ನೈದಿಲೆ ಅರಳಲೊಲ್ಲದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದ ರೂ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳದೆ ಹಿಡನು ಎಂಬ ರೂಪಕವೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವು.]

೧

ನನ್ನೆರಕ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೀನು ನನ್ನಿ ಸಲೊಲ್ಲಿ
ಏಕಿಂಥ ಮನಸುಗೇಡು ?
ಮನ್ನಿಸಿ ಮನವಿಯನು ನನ್ನಿ ಸಿನ್ನಾದರೂ
ಬಿಡು ಅಂಥ ಪಂಥವಾಡು !

೨

ತಿಂಗಳನ ಒಡಲೊಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಡಗೀತೆ—
ನೈದಿಲೆಯದಿಲ್ಲದಾಗಿ ?
ಇಂಗಡಲು ಇಂಗೀತೆ ? ನನ್ನಿಯದು ಹಿಂಗೀತೆ ?
ಇಂಗಿತವ ಕಾಣೊ ಹೀಗೆ !

—

ಕೊಳಲಿನ ಗೆಲೆಯನಿಗೆ

[ಸಖ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೃದಯವು ತುಂಬಿದಾಗ ಕೃಷ್ಣನ ಕೊಳಲಗಾನವೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಆ ಹಾಡಿನ ಇಂಪು ಬಾಳುವೆಯ ಇಂಪಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಕೆಲವು ಕಂದ ಪದ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತವೆ.]

೧

ಇಳಿಯಿದೆ ನಿನ್ನಯ ಕೊಳಲಿದೆ
ಗೆಲೆಯನೆ ನೀ ಬೆಳೆವ ಕಳೆಯ ಕೊಳಲನ್ನಿನ್ನ
ಘಳಲನೆ ತಳೆದೊಡುತ್ತಲೆ,
ಕಳೆಗೊಳಿಸ್ತೆ ಇಳಿಯ ಮಕ್ಕಳನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ !

೨

ಎಸಕದ ನಿನ್ನ ಕೊಳಲಿನ
ಹೆಸರಿನ ಹೂಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಹೆಸನಿಸು ಮುಖವ !
ಹೊಸಹೊಸದಿಹ ಕೊಳಲೊಳಗಿನ
ನಸು ಬಿಳಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ರಸನೆಯ ಹಸಿನೋ !

೩

ಇನಿಇನಿದಾದ ನಿನಾದದ
ನನೆನಗೆಯಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಲೊಳಗಿಂದ
ದನಿಗೈಯುತ ಗೈಯುತ್ತಲೆ
ಹಣಿಸುತ ಹರ್ಷವನು, - ತಣಿಸು ತನುಮನಗಳನು !

೪

ಅಚ್ಚರಿಯ ಕೊಳಲ ಕೃಷ್ಣನೆ
ಜಿಚ್ಚಿಟ್ಟಹ ಜಗದ ಅಂತರಂಗದ ರಂಗ !
ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಳಲಿನ ಹಾಡಿನ
ಅಚ್ಚನ್ನೇ ಹಾಕು ನಮ್ಮ ಕೆಚ್ಚಿದೆಯಲ್ಲಿ !

೫

ಬಾರಿಸುತ ಬಾರಿಸುತ್ತಲೆ
ಪ್ರೇರಣೆಯಂ ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತ ಪ್ರೇರೇಪಿಸು ಭೋ !
ಪ್ರೇರಕನೇ ತಾರಕನೇ
ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನರನ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದು !

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಣಿಕೆ

[೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬೇಂಪ್ರಯವರು “ ಕೃಷ್ಣಾ ಕುಮಾರಿ ” ಎಂಬ ೨೭ ವಾರ್ಧಿಕ ಪದ್ಯಗಳ ಋದಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಬರೆವಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಆ ಮನೋಹರ ಯೋದಂತ ಕಾವ್ಯವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಾಗ ಈ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುದಾಮಾಕೃಷ್ಣರ ಗೆಳೆತನದ ಕತೆಯನ್ನು ನಾನು ಬರೆದೆ. ನಿಷ್ಕಾಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ದೇವರು ಬಯಸುವನೆಂದು ನನಗನಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.]

೧

[ಬಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಸುದಾಮನ ಸಪಥ್ಯಾಚೆ ತನ್ನ ಸತಿರಾಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ನುಡಿದಳು:-]

ಭಾಗ್ಯವನು ಬಳೆದುಕೊಂಡಿಹರು ಕೆಲ ಜನರು ಸೌ-

ಭಾಗ್ಯವನು ಸುರಿದುಕೊಂಡಿಹರು ಹಲ ಜನರು ಸೌ-

ಭಾಗ್ಯತೀಲಕನೆ ಕೇಳು ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಮ್ಮ

ಗುಡಿಸಲವ ತೊಲಗಿ ತಾನು !

ಈಗ್ಗೆ ಹೋದಳು - ನೆಲೆಯು ಹತ್ತದೀ ಬಡತನದ

ತಗ್ಗಿನೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹಾದಿಯ ಕಾಣೆ

ಮುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಮನವು ತಗ್ಗಿ ಹೋಗಿದೆ ತನುವು

ನಮಗೆ ಯಾರಿಲ್ಲವೇನು ?

೨

[ಆಗ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಬಳಗಿದೇ ಅವಳು ಬಂದು ಸುದಾಮನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದನು:-]

ಬಂಧುಬಳಗದ ಜನರು ಯಾರಿಲ್ಲ, ಅಣ್ಣ ತ-

ಮ್ಮಂದಿರನು ನಾನು ಹೆಟ್ಟು ಕಾಣೆ ಮಡದಿಯೇ

ಮುಂದೆ ಕರೆವವರಿಲ್ಲ ಹಿಂದುಮುಂದಿಲ್ಲ ಹಾಯ್

ನಮಗೀಗ ಯಾವನಿಲ್ಲ !

ಇಂದು ನೆರವಿನ ನರನು ನಮಗಿಲ್ಲ ಜಗದಲ್ಲಿ

ಹಿಂದೆ ಗುರ್ವಾಶ್ರಮದೊಳಿದ್ದ ನೊಬ್ಬನು ಕೃಷ್ಣ

ಚಿಂದ ಚಿನ್ನಿಗ ಚೆಲುವ- ದ್ವಾರಕೆಯೊಳಿರುವಾತ-

“ ಎಳೆಮನದ ಗೆಳೆಯ ” ನೊಬ್ಬ !

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಣಿಕೆ

[ಕೃಷ್ಣನಿಂದಾದರೂ ತಮ್ಮ ಬಡತನ ಬತ್ತೀತೆಂದು ಬಗೆದು ಸಹಧರ್ಮಿಯು
“ಕೃಷ್ಣನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸುದಾಮನು ಒಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ
ಒಪ್ಪಿಡಿ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪಡೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟು
ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಗೆಲೆಯನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು:-]

ಒಪ್ಪಿಡಿಯ ತುಂಬಿರುವ ಅವಲಕ್ಕಿಯನು ತಗೋ
ಒಪ್ಪಾಗಿ ಒಪ್ಪುತಿಹ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನಲ್ಲ
ಅಪ್ಪಯ್ಯ ನಿನಗಿಂದು ತಂದಿರುವೆನೀ ಒಂದೆ
ಹಿಡಿಯ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು !

ಉಪ್ಪಿಲ್ಲ ಊಟಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪವಿಲ್ಲವು ತುಟಿಗೆ
ಕಪ್ಪಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವೆ ಮತ್ತೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲಾ
ಬಪ್ಪ ಬಡತನವನ್ನು ಭಂಗಿಸೋ ಹಿಂಗಿಸೋ-
ಭಾಗ್ಯವನು ಸೂರೆಗೊಳಿಸೋ !

ಕೃಷ್ಣ ಕೊಳಲಿನ ಕೃಷ್ಣ ! ಕೆನೆನಾಲ ಕೃಷ್ಣನೇ !
ಕೃಷ್ಣೆಯಾ ದೇವಕಿಯ ಸವನಾವೆ-ಗಿಳಿಮಾವೆ !
ವಿಮ್ಲವರ್ಣಗಳುಳ್ಳ ವಿಶ್ವವನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ
ಭಾಗ್ಯಸ್ವರೂಪ ರೂಪ !
ನಿಷ್ಣಾತ ಯೋಗೀಂದ್ರ ಬವರದಲ್ಲಿಯ ಬಂಟ !
ಉಷ್ಣತೆಯು ಹೃದಯವನು ತುಂಬಿಹುದು ಹೃದಯದೀ
ಕೃಷ್ಣಯನು ಕಡೆಗೋಲ ಬೆಣ್ಣೆಯಲಿ ಸಂತ್ಯೆಸಿ
ಸೊಗಸುಗೊಳಿಸೀಗ ಬೇಗ !

ನೋಯುತ್ತ ನೆರಳುವೆನು ಬೇಯುತ್ತ ಬಳಲುವೆನು
ಕಾಯವೀ ತೋಯದೊಳು ತೋಯುತ್ತ ತೊಳಲುವದು
ಕಾಯಬೇಕೆನ್ನ ಮಿತ್ರನೆ ಮೀಯಿಸೀಗ ನಿನ್ನಯ
ನನ್ನಿ-ನನ್ನಿಯಲ್ಲಿ !

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಣಿಕೆ

ನೋಯುತ್ತ ಬಸಿಯುತಿಹ ಗಾಯವನ್ನಾರೈಸಿ
ಮಾಯಿಸೈ, ಸೀಯಾದ ತೋಯವನು-ಪೀಯೂಷ-
ಪ್ರಾಯವಹ ತೋಯವನು ತಾಯೀಗ ಸಾಯುವೆನು
ನೀರಡಿಕೆಸಾವಿನಿಂದ !

೭

[ಆಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರೇಮಾಂತಃಕರಣದಿಂದ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಬಿಗಿಶಾಗಿ ಅಪ್ಪಿ
ಕೊಂಡು ಇಂತೆಂದನು:-]

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಲ್ಲಯ್ಯ ಈ ಸೊಲ್ಲು ಸಲ್ಲದೈ
ಕಣ್ಣೀರುಗಳು ತುಂಬಿ ಕೋಡಿಯೊಡೆಯುವದೀಗ
ತಣ್ಣಿನ್ನ ಶಿಲೆಯಂತೆ ನಾನೇನು ಕೂತಿರುವದಿಲ್ಲವೋ
ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ !

ನಿನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಮೊಗವನು ನೋಡಿ ಜೀವದ-
ಲ್ಲಿನ್ನು ಕಳೆ ಬಂದಿತ್ತೈ, ಮೊಗದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಬಂತು
ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನನ್ನದೀ ಭಾಗ್ಯವೆಲ್ಲವು ನಿನ್ನದೇ,
ನನ್ನದಿರುವದಿಲ್ಲ !

೮

ಮೇಲೆ:-

ಕೃಷ್ಣ ನೂರೊಳಗೆ ಗೆಳೆಯನು ಇರುವ ಕಾಲದಲಿ
ಕೃಷ್ಣನೇ ಉಪಚರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದನು ಕೊಡದೆ ಗಡ,
ಕೃಷ್ಣ ಕೊಡದದ್ದೆ ತನ್ನೂರಿಗೈತಂದ ಬಳಿಕಾಯಿತ್ತೈ
ಭಾಗ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ !

ಕೃಷ್ಣನೀಯುವ ಬೇವೆ ಮಾವಾಗಿ ಫಲಿಸುವುದು !
ಕೃಷ್ಣನೀಯುವ ಕನಸೆ ನನಸಾಗಿ ಜನಿಸುವುದು !
ಕೃಷ್ಣ ಕೊಡುವಂಥ ವಿಷ ಪೀಯೂಷವಾಗಿ ರುಚಿಸುವದೀಗ
ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ !

ಅಗಲಿದ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ

[೧೯೨೩ ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಆ ಶಾಲೆಯ “ ಕಾವ್ಯಸೇವೆ ” ಎಂಬ ಕೈಬರಹದ ಕವಿತೆಗಳ ಸಾರಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲಿಗನೂ ಆದ ಗೆಳೆಯ ಮಲ್ಲಾರ ಲಿಂಗೋ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಬಂದ ಉದ್ಗಾರಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಕಂದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಬಿಚ್ಚು = ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.]

೧

ಅಗಲಿದನು ನಗೆಯ ಗೆಳೆಯನು !
ಮುಗಿಲೊಳು ಹಾರಾಡುವಂಥ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ !
ಹೊಗುತ್ತವುಗಳಿಂದ ಬಿಚ್ಚುನು-
ಸೊಗಸಿನ ಬಿಚ್ಚುನ್ನೆ ತಾನು ತರಹೋಗಿದನು !

೨

ಅಭಯನ ನೀಡುತ್ತ ಭಾರತ-
ನಭದಲಿ ನಲಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿ
ವಿಭವದ ಗೆಳೆಯನು ಹೋದನು
ಸೊಬಗನ್ನೇ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಹೋಗಿದನು !

೩

ಕೆಚ್ಚೆದೆಯ ಗೆಳೆಯನೋ ಕಣ್-
ಮುಚ್ಚಣಿಕೆಯ ಆಟವಾಡುತ್ತಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಿ
ಮುಚ್ಚಿದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಳು
ನಿಚ್ಚಳವಾಗುವದರೊಳಗೆ ಅಡಗಿದನೆಲ್ಲೋ !!

೪

ನಲಿಯುತ್ತ ನಲಿನಲಿಯುತ್ತಿಹ
ಇಳೆಯಲ್ಲಿಯ ಕಳೆಯ ಗೆಳೆಯನಳಿದನು ಹಾ ಹಾಯ್ !!
ತಿಳಿಯದದು ಹೊಳೆಯಲೊಲ್ಲದು
ಉಳಿಯುವ ಬಗೆಯೆಂತು ಗೆಳೆಯನಿಲ್ಲದ ಇಳೆಯೊಳ್ ?

ಮುದ್ದು ಮಗು ' ವಿಮಲ ' ಗೆ

[ಗೆಳೆಯರೊಬ್ಬರ ೩ ವರ್ಷದ ಮಗು ಮುದ್ದು ವಿಮಲೆಯೊಡನೆ ನಾಕಾರು
ಹಿಂಗಳು ಕೂಡಿ ಅಡುವಾಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಅಡಿಸುವಾಗ ಬರೆದಿದೆ.]

ಮುದನೇ ವಿಮಲಾ ಬಾಳುವೆಬೆಲ್ಲಾ
ಇದುವೇ ಪಲ್ಲನ ಹಾಡಿನ ಪಲ್ಲಾ || ಪಲ್ಲ ||

೧

ನೀನು ಬೆಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಬೆಲ್ಲಾ !
ನಿನ್ನ ಪಲ್ಲಾಕಾಕಾನು ಬೆಲ್ಲಾ
ನೀನೂ ಬೆಲ್ಲಾ ನಾನೂ ಬೆಲ್ಲಾ
ಬೆಲ್ಲಾ ಬೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲ್ಲಾ !

೨

ನಮ್ಮ ವಿಮಲನ ಸಕ್ಕರಿ-ಕೈಗೆ
ಒಂದು " ಪಾಪಾ " ಒಂದೇ " ಪಾಪಾ "
ಸವಿಸವಿ " ಪಾಪಾ " ಸಿಹಿಸಿಹಿ " ಪಾಪಾ "
ಜೊಕ್ಕು ಪಾಪಾಗೆ ತಕ್ಕ ಪಾಪಾ !

೩

ನಮ್ಮ ವಿಮಲನ ಒಳ್ಳೆ ಬಾಯಿಗೆ
ಒಂದು ಬೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಲ್ಲಾ †
ತಾತಾ ಬೆಲ್ಲಾ ತೋತೋ ಬೆಲ್ಲಾ
ಕಳ್ಳ ವಿಮಲಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಲ್ಲಾ !

÷ ಪಾಪಾ:- ಮುದ್ದು (ಮರಾಠಿ), ಕೂಸು (ಕನ್ನಡ, ಬಾಲಿಕ ಭಾಷೆ)

† ಬೆಲ್ಲ:- ಮುದ್ದು (ಕನ್ನಡ, ಬಾಲಿಕ ಭಾಷೆ)

ಮುದ್ದು ಮಗು 'ವಿಮಲ'ಗೆ

೪

ನಮ್ಮ ವಿಮಲನ ಮುದ್ದು ಗದ್ದಕೆ
ಒಂದು ಮುದ್ದು ಸದ್ದಿಲ್ಲದ ಮುದ್ದು
ನನೆ ನನೆ ಮುದ್ದು ಇನಿಇನಿ ಮುದ್ದು
ಮುದ್ದು ವಿಮಲಗೆ ಶುಧ್ಧ ಮುದ್ದು !

೫

ನಮ್ಮ ವಿಮಲನ ತುಂಬುಗಲ್ಲಕೆ
ಒಂದು ಚುಂಬನ ಸಂಭ್ರಮಚುಂಬನ
ಅಂದ ಚುಂಬನ ಚಂದ ಚುಂಬನ
ಚುಂಬನಸಂಭ್ರಮ ಸಂಭ್ರಮಾ.....

ಸಂಭ್ರಮಾ !

—

ಜೋಗುಳ

[೧೯೩೨ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಹಸಂಪಾದಕನೆಂಬ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋನ್ನಾಡುತೀರವಾಗ್ಗೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅರಗಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು (ಶ್ರೀ ಹೊಯ್ಸಳರು) ತಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನವೆಂದು ಗೆಳೆಯರಿಲ್ಲರಿಗೆ ಔತಣ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಊಟ-ಉಪಚಾರವಾದ ಬಳಿಕ ಮಗುವಿಗೆ ಹರಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಬರೆದ ಪದ್ಯವಿದು.]

ಕೇಳಿರಿ ಗೆಳೆಯರಿರಾ

ಎಲ್ಲರು

ಹೇಳಿರಿ ಜೋಗುಳವಾ ! || ಪಲ್ಲ ||

೧

ಕವಿಮಿತ್ರರ ವರಪುತ್ರನ ಜನನ !

ಸವಿಯು ಇಂದಿನದು ಸಿಗಲಿ ದಿನ ದಿನ !

೨

ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಮಗುವಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ !

ಮೇರೆವರಿಯಲೀ ಕಂದನ ಕೀರ್ತಿ !

೩

ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತರಿಸಲಿ ಗೆಲುವಿನ ಕಳೆಯಾ !

ಗೆಲ್ಲೆಗೆ ಸುರಿಸಲಿ ಒಲುವಿನ ಮಳೆಯಾ !

೪

ಪಿಡಿಯಲಿ ಆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾ ಭಲವಾ !

ಪಡೆಯಲಿ ಶ್ರೀಸಿದ್ಧಾರ್ಥನ ಬಲವಾ !

೫

ಸಿದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲೀ ಜೋಗುಳವಾ ||

ಉದ್ಧರಿಸಲಿ ಕನ್ನಡ ಕುಲವಾ ||

ಆ ರಕ್ಷಿ ಈ ರಕ್ಷಿ

[ಗೆಲೆಯ ರಾಮುವು ನಿರಾಶೆಯ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಆತನನ್ನು ಸಂತೈಸಲು ಆತನ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯೋದ 'ರಕ್ಷಿ ಭಾವನೆ' ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ.]

ಆ ರಕ್ಷಿ ಈ ರಕ್ಷಿ
ಶ್ರೀ ರಾಮನಿಗೆ ರಕ್ಷಿ

ಆ ಕ್ಷೇಮ ಈ ಕ್ಷೇಮ
ಅಕ್ಷಯ ಕ್ಷೇಮ ಈ
ಪ್ರೇಮನಾಮಗೆ ಕ್ಷೇಮ
ಪ್ರೇಮಧಾಮಗೆ ಕ್ಷೇಮ
ಆ ರಕ್ಷಿ ಈ ರಕ್ಷಿ
ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಪ್ರೇಮನಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಪ್ರೇಮಧಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ನನ್ನ ರಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಅಣ್ಣ ರಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಕಣ್ಣ ಕಾಮನ ರಕ್ಷಿ
ಬೆನ್ನ ಭೀಮನ ರಕ್ಷಿ
ಎದೆಗೆ ಬುದ್ಧನ ರಕ್ಷಿ
ತಲೆಗೆ ಸಿದ್ಧನ ರಕ್ಷಿ

ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೆ ಆ
ಸರ್ವೇಶ್ವರನ ರಕ್ಷಿ
ಅಣ್ಣ ರಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ನನ್ನ ರಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಪ್ರೇಮಧಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಪ್ರೇಮನಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಆ ರಕ್ಷಿ ಈ ರಕ್ಷಿ
ಆ ಕ್ಷೇಮ ಈ ಕ್ಷೇಮ
ಅಕ್ಷಯ ಕ್ಷೇಮ ಈ
ಪ್ರೇಮಧಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಪ್ರೇಮನಾಮಗೆ ರಕ್ಷಿ
ಆ ರಕ್ಷಿ ಈ ರಕ್ಷಿ
ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ರಕ್ಷಿ

ಪ್ರೇಮದತ್ತಗೆ ಪ್ರೇಮ-
ದತ್ತನದೆ ರಕ್ಷಿ !!

ಪ್ರೇಮಕೀರ್ತಿ ರಾಮಮೂರ್ತಿ

(ಸಂವಾದ)

[ಗೆಳೆಯ ರಾಮುವಿನಂಥ ಗೆಳೆಯನು ಬೇರೊಬ್ಬನಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಆತನೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ ಕಾಮಧೇನುವಿದ್ದಂತೆ ಎಂದೂ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹಾಡಿ ಹರಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ.]

ಹೇಳು ಬೇಗ—ಕೇಳು ಈಗ
ರಾಮನೇನು ?—ಕಾಮಧೇನು !

*

*

ಈತನಾರು ? —ಪ್ರೀತಿವೈರು !
ಎಂತು ಕೀರ್ತಿ ?—ಪ್ರೀತಿ-ಮೂರ್ತಿ ;
ರಾಸರಾಜ್ಯಚಕ್ರವರ್ತಿ ! —
ಏಕೆ ಈತ ?—ಪ್ರೀತಿಯೇಕೆ ?

*

*

ಈತನೆಂಥ ಪ್ರೀತಿಶಾಂತ ? —
ಎನ್ನ ಚೆನ್ನ ಚಂದ್ರಶಾಂತ !
ಓತುಸೋತು ಓಡಿಬಂದ
ಕಾವ ಜೀವ ನೋಡಿ ನಿಂದ
ಮದ್ದಿಕಾಂತ ಹೃದ್ ವಿಶ್ರಾಂತ
' ಪೂತಭಾವರೀತಿಪ್ರಾಂತ
ಪ್ರಾಣಶಾಂತ ' ಪದವಿಯಾಂತ
ಪ್ರೀತಿದತ್ತ ಪ್ರೀತಿಭ್ರಾಂತ !

*

*

ಪ್ರೀತಿ ಹೆತ್ತ ಪ್ರೀತಿಭ್ರಾಂತ
ರಾಮನೆಲ್ಲಿ ?— ಸೋಮನಲ್ಲಿ !
ಈತನೆಲ್ಲಿ ?—ಆತನಲ್ಲಿ !
ಆತನೆಲ್ಲಿ ?—ಈತನಲ್ಲಿ !

ಏಕೆ ?

(ಇನ್ನೊಂದು ಸಂವಾದ)

[ಗೆಳೆಯ ರಾಮುವು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೋಗಿರಲು ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವವೆಲ್ಲಾ ನಿಃಸತ್ತವಾದಾಗ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡುದಿನಗಳು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.]

ಲೋಕದೊಳಗೆಲ್ಲರೂ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುತ್ತಿಹರು

ಮೂಕ ಜೀವವೆ ನಿನಗು ಸಕಲವೂ ಕುಶಲವೇ ?

ಏಕೆ ಸಖನೇ ಈ ತದೇಕಚಿತ್ತವು ಏಕೆ ?

ಏಕಾಕಿಯಾಗಿರುವೆಯಾ ?

•

*

*

ಲೋಕ-ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಕೇಳುವವರಾರವರು

ಏಕಾಂತದೊಳಗೆ ಇರುವವರೆ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ?

ಏಕಾಕಿಯಾಗಿರುವೆಯಾ ಎಂಬ ಮಾತೇಕೆ ?

ಮಾತಿನಾ ಮೊನೆಯದೇಕೆ ?

ಏಕೆ ಹೆದರಿಕೆ ?

[ಸಖನಾದ ಪ್ರಭುವು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ. ದಾರಿ ಕಾಯಿಸಿ ಕಾಯಿಸಿ ಹೃದಯ ಮಾಗಿವಾಗ ತಂತಾನೆ ಬರುವನು. ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿ ಬರುವ ಪ್ರೀತಿ ಆತನಿಂದ ಉಕ್ಕಿ ಬರುವ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಸರಿ. ಪ್ರೀತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರಭುಜೀವಕ್ಕೆ ವೀಸಲಿದ್ದರೆ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಬಾಧ್ಯತೆ ಭಕ್ತಜೀವದ ಸೊತ್ತು. ಸಖ್ಯಭಕ್ತಿಯ ಈ ಅನುಭವವೇ ಪದ್ಯದ ಕೇಂದ್ರಕಲ್ಪನೆ.]

೧

ಇಂದು ಬಾಗಿಲವರೆಗೂ ಇದಿಗೋ
ಬಂದ ಆ ದೊರೆ ಒಳಗೆ ಬರಲಿ-
ಲ್ಲೆಂದು ಹೃದಯವೆ ನಿನ್ನ ಮನದೊಳು
ಹೆದರಿ ಬೆದರುವೆಯೋ ?

೨

ಒಳಗೆ ಬಂದರೆ ಈಗ ತುಂಬುತ
ತುಳುಕುತ್ತಿಹ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂವಲಿ
ತೊಳೆಯುವನು ಇನ ತನ್ನ ಪಾದನ-
ನೆಂದು ತೆರಳಿದನೋ !

೩

ಪ್ರೀತಿಬಾಧ್ಯನೆ ಪ್ರೀತಿ ನಿನ್ನದೆ
ಪ್ರೀತಿಬಾಧ್ಯತೆ ನಿನ್ನದಾದರು
ಪ್ರೀತಿಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ-ಬಾಧ್ಯತೆ
ನನ್ನದೈ ದೊರೆಯೇ !

೪

ಹೃದಯವೇ ಇನ್ನಾದರೂ ನೀ
ಹೆದರಬೇಡೈ ಬೆದರಬೇಡೈ !
ಹೃದಯನಾಥನು ತಾನೆ ನಾಳಿಗೆ
ಕರೆಯದಲೆ ಬರುವ !

ಬಿಡುನರೇ ಕೈಯೆ ?

[ದಿನಾಂಕ ೧೧-೬-೨೦೨೨ರ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯ ಸ್ವಪ್ನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿಂತಾಯ್ತು. ಗೆಳೆಯ ರಾಮುವೂ ಕೈಬಿಟ್ಟ. 'ಅ ವಿರಹವಿಷಾದವನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಾಳಲಾರದೆ ತಳಮಳದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚತ್ತಾಗ ಆ ಕಳವಳದಲ್ಲಿ ಒಡನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಎದ್ದ ಉದ್ಗಾರವೇ ಈ ಸದ್ಯ. ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕೊರತೆಯ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಮರಳಿದ ಅಶ್ರುಜಲಧಾರೆ ಆ ಪಾಪವನ್ನಾರಿಸಿತೋ ಏನೋ !]

೧

ಇದು ಹೇಗೆ ಬಂದಿತ್ತೈ ಈ ಹೊಸ ವಿಷಾದ —
ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲು ಗೆಳೆಯನ ಪ್ರಸಾದ ?

೨

ಮಿಶ್ರಭಾವೋದ್ರೇಕತಾಪವೇಕೆ ?
ಅಶ್ರುಜಲಧಾರಾಪ್ರಸಾತವೇಕೆ ?

೩

ಅಳಿದೊ ತಿಳಿಯದೆಯೊ ಏನಾಯಿತೋ ರೇಯಾ !
ಗೆಳೆಯ ! ಗೆಳೆಯರ ಗೆಳೆಯ ! ಬಿಡುನರೇ ಕೈಯಾ ?

೪

ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪುಣ್ಯ ತಾನಿದ್ದರಹುದು !
ಮನ್ಮನೀಷೆಯು ಒಂದು ದಿನ ಫಲಿಸಬಹುದು !

೫

ಸಾಚಿಕೆಯ ತೊರೆದಂಗಲಾಚುವೆನು ಸದಯಾ !
ಯಾಚಿಸುವೆ ನೀಡಯ್ಯ ಯೋಚಿಸದೆ ಅಭಯಾ !

ಅಭಯ-ಯೋಗ

['ಬಿಡುವರೇ ಕೈಯ' ಎಂದು ಹೃದಯವು ಅಲ್ಪರಿದು ಅರ್ತಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗಿವಾಗ
ಅ ಗೆಲೆಯರ ಗೆಲೆಯ ಓಗೊಟ್ಟು ಓಡಿಬರುವನು. ಸಖರಲ್ಲಿ ಸಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಸುವ
ಮುನ್ನ ಭಯದ ಭಾವ ಅಳಿದು ಅಭಯವು ಬೆಳೆದು ಬರುವದೆಂಬ ಅನುಭೂತಿಯೇ
ಈ ಉದಯರಾಗದ ಜೀವಾರ್ಥ.]

೦

ಬಂದನು ಅಗೊ ಹೃನ್-
ಮಂದಿರದಲಿ ಇಗೊ
ನಿಂದನು ನನ್ನಯ ರಾಮಾ
ಇನ್ನು
ಎಂದಿಗ. ಜನುಮಕೆ ಪ್ಲೇಮಾ !

೨

ಮನವೇ ಗರ್ಜಿಸು
ತನುವೇ ಗರ್ಜಿಸು
ಸೇ ಹಸಿಂಧುವಿನ ನಾಮಾ
ನನ್ನಾ
ಧರ್ಮಬಂಧುವಿನ ನಾಮಾ !

೪

ಕೂಡಿದನೀಗಲೆ
ಹಾಡುವನೀಗಲೆ
ಉಳುಹಿತು ಸಲುಹಿತು ಇಂದೇ !
ಜೆನ್ನಾ
ಶ್ರೀರಾಮನಾಮವೊಂದೇ !

೩

ಎನಿತು ಮಧುರವೋ
ಇನಿಯನ ನಾಮಾ !
ರಾಮಚಂದಿರನ ನಾಮಾ
ಘೆನ್ನಾ
ಪ್ರೇಮಸುಂದರನ ನಾಮಾ !

೫

ಮೊರೆಯಿಂದಭಯವು
ಮೊರೆಯಿತು ಇಂದೇ !
ಉದಯದ ಈ ರಾಗವನು
ಹಾಡುವೆ
ಅಭಯದ ಈ ಯೋಗವನು !

ಪ್ರೇಮ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನಿಗೆ (೧)

[ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ಮೂವರು ಗೆಳೆಯರಾದ ರಾಮ-
ರಂಗ ವಿನಾಯಕರೆಂಬ ' ಮಿತ್ರತ್ರಯ ' ವನ್ನು ಪ್ರೇಮದತ್ತಾತ್ರೇಯನೆಂದು ಕರೆದು-
ಈ ೨ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.]

೧

ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ರಾಮ
ಗರ್ಜಿಸುವೆ ತ್ರೀರಾಮ
ಮಜ್ಜೀವನದ ಪ್ರೇಮ-
ಕಜ್ಜಾಯವಿದು ರಾಮ
ಗರ್ಜಿಸುವೆ ತ್ರೀರಾಮ !

* *

ಜಗವಾಗ ಹಗೆಯಾಗೆ
ಇಗೂ ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯನೆಂ-
ದುಗುವ ಆ ನಡೆಯೊಡನೆ
ಹೊಳೆಯಲಾ ಮಗುವು
ಹೊಳೆಯಲಾ ಮಗುವು
ಆ ಮಗುವು ನೀನೆಂದು
ರಾಮಚಂದ್ರನೆಂದು
ಪ್ರೇಮಸುಂದರನೆಂದು
ತಿಳಿಯಲೀ ಜಗವು
ತಿಳಿಯಲೀ ಜಗವು !

ಉಕ್ಕುತಿಹ ಸಾಗರನು
ನೀನೆ ಕಾಣಯ್ಯ ಮತ್-
ಪ್ರೇಮ ಸಾಗರನೆ
ಪ್ರೇಮಸಾಗರನೆ
ಉಕ್ಕುತುವ ಚಂದ್ರನು
ನೀನೆ ತಾನಯ್ಯ ಚಿತ್-
ರಾಮಚಂದ್ರನೆ
ರಾಮಚಂದ್ರನೆ !

೨

ನನ್ನಂತರಂಗದ-
ಲ್ಲಿಂಗಾಂಗದೊಳ್ ರಂಗ.
ನಿನ್ನಂತರಂಗಾಂಗ-
ಸಂಗವುಂಟು
ಸಂಗವುಂಟು
ನನ್ನ ಈ ಬಿನ್ನ ಪವ
ಅವಧಾರಿಸೈ ಅರಸೆ
ನಿನ್ನದೇ ಸಂಗಾಂಗ-
ರಂಗವುಂಟು
• ರಂಗ ! ಉಂಟು !

೩

ಪ್ರಲ್ಬದ ! ಅವನಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ?
ಅಲ್ಪದ-ಜೀವದಾಧಾರಿಯಲ್ಲಿ ?
ಪಲ್ಲನೀ ಜೀವದಾ ದಾಸಿಯಲ್ಲಿ
ಇಲ್ಲ ಕೊನೆಮೊದಲು ಹೃತ್-ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ !

ಪ್ರೇಮದತ್ತಾತ್ರೇಯನಿಗೆ. (೨)

೧

೨

೩

ನೆನೆಯಲಾಗಿ ನಿಮಿ-	ತವಕದಿಂದ ಲವ-	ಇತ್ತ ಇತ್ತ, ಒಂ-
ಷಾರ್ಫದಲ್ಲಿ ಅನಿ-	ಲವಿಕೆಯೊಡನೆ ತಿಳಿ-	ದೊಂದು ಮುತ್ತು ನೊಳ-
ಮಿಷರ ಮೀರಿ ನೆಗೆ-	ವಳಿಕೆಯಿತ್ತು ತಿಳಿ	ನಾಡನಾಳುತಿಹ
ಯುತ್ತು ಬಂದು ಈ	ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ ಅತಿ	ಚಿನ್ಮಯಾನಂದ-
ಜೀವನಕ್ಕೆ ಜೀ-	ಹಿತದ ಸ್ಥಿತದ ಸವಿ	ದಂತರಾಳದ ವಿ-
ವನವನೆರೆದು ಸಂ-	ಮಾತಿಸಿಂದ ರಮಿ-	ಶಾಲ ವೈಭವ ವಿ-
ತೈಸುವಂಧ ಏ-	ರಮಿಸಿ ಮೇಲೆ ತಾ-	ನಿಕಾಸ ಶೀಲ ಸುಂ
ಕಾಂತದೇಕ ಮಾ-	ನನ್ನಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ	ದರ ಗಭೀರ ಗಂ-
ತ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಪ್ರೇ-	ಅಂತರಂಗಬದ್ಧಿ-	ಭೀರ ಧೀರ ಚಾ-
ಮಾವತಾರಿ ಮಮ	ನಾಥ ನೂತ್ನ ಚೈ-	ರಿತ್ಯ ಶಾಲಿ ಸೌಂ-
ವ್ಯಾಣದಾನಿ ಸಂ-	ತನ್ಯಚಾರಿ ಮಮ	ದರ್ಶ್ಯ ಧರ್ಮವಿದ
ಜೀವ ವರದ ಶ್ರೀ	ಚಿತ್ತಚೋರ ಶ್ರೀ	ಮಮ ಮನೋಹರಗೆ
ರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೆ	ರಂಗನಾಥನಿಗೆ	ಶ್ರೀವಿನಾಯಕಗೆ
ಓಂ ನಮೋ ನಮೋ ! ಓಂ ನಮೋ ನಮೋ !		ಓಂ ನಮೋ ನಮೋ !

ಗೆಲೆಯ ವಿನಾಯಕನಿಗೆ

[ಶಕ ೧೮೫೩ ಗೋಕುಲಾಸ್ವಮಿಗೆ ಸಂದ ಗೆಲೆಯ ವಿನಾಯಕನ ಹುಟ್ಟು-
ದಿನಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದುದು.]

೧

ಗೆಲೆಯರ ಗೆಲೆಯಾ
ಬೆಳಗುತ ಬಂದಾ
ಹಗ್ಗಿನ ಬೆಲೆಯಾ
ಸುಗ್ಗಿಯ ತಂದಾ
ಇಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲೆ
ಗೆಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ
ಕೊಯ್ಯ ಬನ್ನಿರಿ
ಒಯ್ಯ ಬನ್ನಿರಿ !

೩

ಚೆಲುವಿನ ದರ್ಶನ-
ಬಲದಲಿ ಬೆಳೆದಿಹ
ಚೆನ್ನಿಗ ಬಂದಾ
ನನ್ನಿಗ ಬಂದಾ
ಇಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲೆ
ಗೆಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ
ನೋಡ ಬನ್ನಿರಿ
ಕೂಡ ಬನ್ನಿರಿ !

೫

‘ ಒಲವೇ ಚೆಲುವು
ಚೆಲುವೇ ನಲಿವು
ನಲಿವೇ ತಿಳಿವು

೨

ಗುರುಹಿರಿಯರ ಆ
ವರಪ್ರಸಾದವ
ತಿರೆಯಲಿ ತೂರಲು
ತ್ಪರೆಯಲಿ ಬಂದಾ
ಇಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲೆ
ಗೆಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ
ಪಿಡಿಯಬನ್ನಿರಿ
ಪಡೆಯ ಬನ್ನಿರಿ !

೪

ಒಲವು ನೆರೆಯಿತು
ತಿಳಿವು ಬೆರೆಯಿತು
ಒಲವಿನ ತಿಳಿವಿನ
ಗೆಲೆತನವಾಯಿತು
ಇಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲೆ
ಗೆಲೆಯರೆಲ್ಲರೂ
ತಿಳಿಯ ಬನ್ನಿರಿ
ನಲಿಯ ಬನ್ನಿರಿ !

ತಿಳಿವೇ ಒಲವು
ಎನ್ನವ ಎಲೆಯಾ
ನನ್ನಯ ಗೆಲೆಯಾ

ಪ್ರೀತಿಯೊಳಿತ್ತಿಹನುಂಗುರವಾ !

ಇನ್ನೂ-

ಏತಕೆ ತಡ ಹೊಯ್ ದಂಗುರವಾ !

ಗೆಳೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ

[ದಿನಾಂಕ ೧೧-೮-೪೫ ಕ್ಕೆ ಗೆಳೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಪತ್ರವಿದು. ಅವನ ನಿರಾಶೆಯ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೀಯಲು ಬರೆದ ಉದ್ಗಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಅತನು ನಂಬಿದ ಕುಂದೇನತೆ ಕೊಲ್ಲುಪುರದ ಜಗದಂಬೆ ಅವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ.]

೧

‘ ಜಯ ಜಗದಂಬೆ

ಭಯವಿಲ್ಲೆಂಬೆ

ಹಂಬಲ ತುಂಬೆ

ನಂಬಿದೆನಂಬೆ

ಅನ್ಯರ ನಂಬೆ ,

ಎಂದೆನ್ನುವ ಹೆಸುಳಾ ಬಾಲಾ !

ಇಂದೇ ಕುಡಿ ತಾಯಿಯ ಹಾಲ !

೨

ತಾಯಿಯಾಗಿ ತಾ

ಕಾಯಲಿ ! ಮಗು ತನ್ನ !

ಅಕ್ಕನಾಗಿ ಬಲು

ಅಕ್ಕರಿಸಲಿ ! ಚೆನ್ನಾ !

ತಂಗಿಯಾಗಿ ನೆರೆ

ತಂಗಿಸಲೈ ನಿನ್ನಾ !

ಗೆಳತಿಯಾಗಿ ಗಡ

ನಲಿಶಲಿಸಲಿ ಚೆನ್ನಾ !

ಮಗಳು ಅಗಿ ಎದೆ-

ಮುಗುಳಾಗಲಿ ಘೆನ್ನಾ !

ಇಳೆಯನೆಲ್ಲವನು

ಸಲುಹುವ ನಗಿಸುವ

ಜಗದಂಬೆಯ ಮಗು

ನಗು ನಗು ನಗು ನಗು

ಸಲ್ಲದು ಅಳುವುದು

ಅಲ್ಲದು ಬಿರುದದು

ನಗು ನಗು ನನ್ನಯ ನಕ್ಷತ್ರಾ !

ಮಗುವೇ ಇದು ಧರ್ಮವು ಕ್ಷಾತ್ರಾ !

ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರಿಗೆ

[ಗುಂಪಿನ ಸಾಹಾಸಾಯ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದು.]

೧

ಉಮ್ಮಳಿಸಿದೆ ಮಗು ! ಕಾಯುವ ತಾಯಿಯ
ಕೈಯ ನೀಡುವಿರಾ
ನನ್ನಯ
ರಯ್ಯ ಗೆಳೆಯರಿರಾ !

೨

ಇಮ್ಮಡಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ನಾಲ್ಕಡಿ ನೂರ್ದಡಿ
ತಳವಳಗೊಳುತ್ತಿಹುದು
ಈ ಮಗು ,
ಕಳವಳಗೊಳುತ್ತಿಹುದು !

೩ .

ಸಿಮ್ಮಯ ನೆಮ್ಮಡಿ-ಮಡಿಲಲಿ ಮಡಗಿಸಿ
ಮಲಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಗೆಳೆಯರೆ
ತೂಲಗಿಸಿ ತಳ್ಳುವುದೆ ?

೪

ಸುಮ್ಮನೆ ಮಲಗುವ ಮಗುವಿಗೆ ಸಲೆ ಸೋ-
ಬಾನವ ಪಾಡುವಿರಾ ?
ಬಲು ಸು-
ಮ್ಮಾನವ ನೀಡುವಿರಾ ?

೪೦

ಗೆಲೆಯರೊಲಿಗೆ

೫

ರಮ್ಮಿಸಿ ರಂಬಿಸುವೊಲವಿನ ನಿಲುವನು
ನೀನೇ ಅರಿತವರು
ಸುಹೃದರೆ
ತಾನೇ ಸುರಿತವರು !

೬

ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ ? ಕೇಳುವುದೇನಿದೆ ?
ಕೂಡದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ
ಎಲ್ಲಾ
ಕೂಡದೆ ತಮ್ಮನ್ನೇ !

ಬಿಡುಗಡೆ

['ವಿರಸ ಮರಣ'ವೆಂಬಂತೆ ಗೆಳೆಯರಲ್ಲಿ ವಿರಸವುಂಟಾಗಿ ೧೯೩೧-೩೨ ರ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಗೆಳೆಯರ ಗಂಪಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು. ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲಾ ಚಿದರಿದರು. ಜಯಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರಿಂದ ಅನೇಕ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿದವು. ಮಾನಧನ ಗುರುಗಳಾದ ೫ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ದೇಶಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆನಾನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದಾಗ ಬಂದ ಉದ್ಘಾಟನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.]

೧

ಯಾವ ಹೂವ ಕರುಳ ಕಂಡರಮಮ ಮಧುವೆ ನಷ್ಟವು !
ಜೀವಭೃಂಗ ಬಳಸಿ ಬಳಲಿ ಭ್ರಮಿಸುತಿದೆ ಭ್ರಮಿಸ್ತವು !

೨

ಹೂವ ತರುವ ಜೀವ ಹುಲ್ಲು ಹೊರುವ ಒಳ್ಳೆ ಹೊತ್ತಿದು !
ದೇವನೆಂಬ ಕಾವ ಪುರುಷ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷದ ತುತ್ತಿದು !

೩

ತಾಯಿಯಿತ್ತ ನಂಜ ನುಂಗಿ ಬದುಕಿದವನ ಹೆಸರನು
ಬಾಯಿಯಿಂದ ಉಸಿರುವವನೆ ಕೂಡಿ ಈ ಕಹಿ ಎಸರನು !

೪

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಮಾನಧನ-ಗುರುವಿಗು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟತೆ !
ಇನ್ನೊರೆವುದೆ ? ನನ್ನ ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟತೆಗು ಕನಿಷ್ಠತೆ !

೫

ಪುಣ್ಯದ ಪರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಪಾಪಕುಂಭ ತುಂಬಿತು !
ಗಣ್ಯನಲಾ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿ- ವಾಪ ಪಾಪಿ ನಂಬಿತು !

೬

ಪಾಪಕುಂಭ ತುಂಬಿ ತುಳುಕೆ ಪುಣ್ಯ ಹೊರಗೆ ಹರಿಯಿತು !
ಶಾಪ ಬೇಕೆ ? ಕೋಪವೇಕೆ ? ತಾಪದ ಬಗೆ ಹರಿಯಿತು !

ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬಳಿಕ

[ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕನಸು ಮಾಯವಾಗಿ-
ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಪ್ರಸಂಗವುಂಟಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ೨೭ ನೆಯ
ಜನವರಿಯ ಒದಗಲಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಿಂಹಾವಲೋಕನದಿಂದ ಕಂಡ ಉದ್ಗಾರಗಳು
ಇಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿದೆ.]

ಇಂದಿಗಿಪ್ಪತ್ತೇಳು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ
ಬಂದಿತ್ತೀ ಜಗದೊಳಗೆ ಮಗುವು ತಾನೊಂದೆ

ಬರುವಾಗ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಬೆಳಕು !
ಇರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿರುವದೇನೊ ಆ ಧಳಕು !

ಮಗುವು ಹುಟ್ಟಲು ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ
ನಗೆಯ ಸಕ್ಕರೆ ಜಿಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿತ್ತಲ್ಲ !

ಬೆಳಕು ಚಂದ್ರಗೆ ಮೂರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಳಿಗೆ
ಬಳಿಕ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯು ತಾ ಬಹುದು ಬಳಿಗೆ !

ಜನ್ಮವರ್ಷವು ಅಥ ಶ್ರೀಪರಾಭವವು
ಜನ್ಮಾಂತರದ ಇತಿ ಶ್ರೀಸುವೈಭವವು !

* * *

ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಅನಬೇಕು ಅಡಿಗು ಅಡಿಗೂ
ದಮ್ಮಯ್ಯ ಎನಬೇಕು ನುಡಿಗು ನುಡಿಗೂ !

ಹೊರಬೇಕು ಹೊರಬಾರದಂಥ ಅಪವಾದ
ಇರಬೇಕು - ಯಾರಿಚ್ಛೆ? ಬಂದ ಅಪರಾಧ !

ರಾಜರಾಜರ ಸತಿಯೆ ಮಾನಗೆಟ್ಟಿರಲು
ಸೋಜಿಗವೆ ನಿನಗೆ ಅವಮಾನ ತಟ್ಟಿರಲು ?

ಸಹಿಸುವುದು ಸಹಿಸುವುದು ಅಹವು ರಾತ್ರಿ !

ಇಹಕು ಪರಕೂ ಇದುವೆ ಏಕಸೂತ್ರ !

ನರವೀರ ಮಾಡುವುದು ನರಗುರಿಯ ಕಾರ್ಯ
ಗುರಿಯರದ ಮೊರೆಯಾಯ್ತು ಬಾಳೆ ತಾತ್ಪರ್ಯ !

*

*

*

ಹಾಲಿನಲಿ ನೀರ್ ಬೆರಿಯೆ ಕ್ಷೀರಾವೃತಾ !

ಪಾಲಿನಲಿ ಬಂದುದೇ ಪಂಚಾನ್ಯತಾ !

ಸಕಲವೂ ಕಲುಷಿತವು ರಾಮಭದ್ರಾ !

ಅಕಲಂಕ ನೀನೊಬ್ಬ ರಾಮಭದ್ರಾ !

ಸಿನ್ನಾಚ್ಚೆ ಸಿನ್ನಾಚ್ಚೆ ರಾಮಚಂದ್ರಾ !

ಸಿನ್ನ ನುಗ್ರಹವಿರಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರಾ !

ಎಂದಿಗಹುದೋ ದಯೆಯು ನೀನೆ ತರಲು !

ತಂದಿಟ್ಟವನೆ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಬರಲು !

ಹರುಷವೇ ! ಶ್ರೀಹರಿಯೆ ! ಸರ್ಪೋತ್ತಮಾ !

ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಸಲಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾ !

— — —

ಪ್ರೀತಿಗೆ

[ಶಕೆ ೧೮೫೩ ರ ಗಣೇಶಚವತಿಯ ದಿನ 'ಪ್ರೀತಿ' ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನಾಯ್ದು
ಕೊಂಡು ಹಲವರು ಗೆಳೆಯರು ಕೂಡಿ ನಡೆಯಿಸಿದ 'ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿನೋದದ ಸ್ಪರ್ಧೆ'
ಯಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ ಉದ್ಗಾರಗಳಿವು. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಜೊತೆಗಾರ್ತಿ ಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ
ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ.]

ಪ್ರೀತಿಯೆ ಬಾರೇ ದೂತಿಯೆ ಬಾರೇ
'ಪ್ರೀತಿಯ ದೂತಿ'ಯ ಜ್ಯೋತಿಯ ತಾರೆ
ಬಾರೇ ಬಾರೇ ತೋರೇ ತೋರೇ
ಜೀವದ ಗೆಳತಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಧಾರೆ !

ಈ ಹೃದಯದ ಆಲ್ಪಾದಿನಿಯಲ್ಲಿ ?
ಈ ಜೀವನ-ಸಂಜೀವಿನಿಯಲ್ಲಿ ?
ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯ ಬಳಿಯಿಂದಲಿ ಬಹು
ಗಾಳಿಯೆ ಬಾ ತಂಗಾಳಿಯೆ ಬಾರೆ !

ಪ್ರೇಮಪವಿತ್ರೆಯು ಹೃದಯಸುಮಿತ್ರೆಯು
ಇರುವಳೆ ಎಲ್ಲಿರುವಳು ಹೇಗೇನೆ ?
ಇದ್ದರೆ ಬರುವಳೆ ಬಂದರೆ ಇರುವಳೆ
ನನ್ನ ಸುಮಿತ್ರೆಯು ಅಗಿಯೆ ತಾನೆ ?

ಅಕೆಯು ಬಂದರೆ ಬಾಳುವೆಗೊಳಿತು !
ಬೆಳೆವುದು ನಲುಮೆಯ ಬಳ್ಳಿಯು ಬಲಿತು !

— — —

ಉತ್ಪುಕತೆ

[ಮದುವೆ ಆವಶ್ಯವೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂವಾಗ ಬರೆದ ಪ್ರೀತಿಗೀತೆ]

ಜೀವದ ಗೆಳತಿಯರೆ ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತೊಂದ ಕೇಳುವೆ

ಪಡೆನುಡಿ ವೇಳುವಿರಾ ? ||ಪಲ್ಲವಿ||

ಜೀವಕಾಂತನು ಯಾವ ಏಕಾಂತದೊಳಗೆ ತಾ

ಪವಡಿಪನೆಂಬುದನರುಹುವಿರಾ ?

ಎಂದು ಬಂದೀ ಕೈಯ ಪಿಡಿವನೆಂಬುದನಾರು

ಬಲ್ಲಿರಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಉಸಿರುವಿರಾ ? ||೧||

ಪತಿದೇವರಾಯನ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಳುವೆ ಮಾಳ್ವ

ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮವುಳ್ಳ ನೀರೆಗೆ

ಹೃದಯಮಂಗಲ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯೆ ಇರದಿರೆ

ಧಾರೆಯನೆರೆವುದು ಯಾರಿಗೆ ? ||೨||

ಆರೈವಂಕುಲಕೆ ಸಮತವಾಗಿ ತೋರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮವಿವಾಹಕೆ

ಬದ್ಧಳು ಇರುವೆ !

ದೇವಕೋಟಿಪ್ರಿಯವಾದ ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾಹವಾದರು ಸರಿ

ಸಿದ್ಧಳೆ ಇರುವೆ ! ||೩||

ಯಾವ ವಿವಾಹದಿ ಜೀವಮೋಹನ ಬಂದು

ಕೈಪಿಡಿಯಲೆಂದು ಈ ಜೀವವು ಆರ್ತಾ ?

ಜೀವಪ್ರವಾಹವು ಸ್ನೇಹಸಾಗರನಲ್ಲಿ

ಬೆರೆತ ಮುಹೂರ್ತವೆ ಮುಹೂರ್ತಾ ! ||೪||

ಆರೈವುತ್ರನ ಪಾದಶೀವೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ

ಎಂದಿಗೀ ಜೀವಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವದು ?

ಕಾರ್ಯವಾವುದು ಸಖಿ ಆರೈನೆ ಬರದಿರೆ

ಕೊರಕೊರಗಿ ಜೀವನ ತೊರೆಯುವುದು ! ||೫||

ದಾರಿದೀವಿಗೆ

[ನನ್ನ ಜೀವನದ 'ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಹೋತ್ಸವ' (೨೩-೧೨-೧೯೩೨) ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಅನುಭವವು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಕೈಹಿಡಿದ ಸತಿಯ ಒಲುಮೆ ಬಾಳ ದಾರಿದೀವಿಗೆಯಾಗಲು ದೇವರ ದಯೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ.]

ನನ್ನ ನರಸುತೊಬ್ಬ ಜಾಣೆಯೆದುರು ಬಂದಳು
ತನ್ನ ದೊಂದು ಪ್ರೇಮಸಂಸದೇಶ ತಂದಳು !

ದೊರೆಯ ದಯೆಯ ಕೈಯು ನನ್ನ ಕೈಯ ಬಿರಳಲಿ
ಬಿರೆತ ಗುರುತ ಕಂಡು ಹೃದಯಕುಸುಮವರಳಲಿ !

ಈ ಕುಸುಮವಿದರ್ಪಿತವಿದೆ ಯಾವ ದೇವಿಗೆ
ಅಕೆಯೊಲುಮೆ ನನ್ನ ಬಾಳ ದಾರಿದೀವಿಗೆ !

ಮದುವೆಗ ರಾಮುವಿಗೆ

[ದಿನಾಂಕ ೧೦-೬-೪೩ಕ್ಕೆ ಸಂದ ಗೆಳೆಯ ರಾಮುವಿನ ವಿವಾಹೋತ್ಸವದ ದಿನ
ಅತನ ಮದುವೆಯ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಪದ್ಯ]

ಕೊಡುಗೈಯ ದೊರೆ ನಮ್ಮ ರಾಮಚಂದ್ರಾ !

ಕಡೆವರೆಗು ಕೈಪಿಡಿನ ಪ್ರೇಮಸಾಂದ್ರಾ !

ಎಷ್ಟೊಂದು ಜೀವಿಗಳಿಗಿತ್ತನೋ ಮೋದ !

ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವಲತೆಗಿಂದಾಸರಾದ !

ಎಂಥ ಧೀರೋದಾತ್ತ ಸ್ನೇಹಶೀಲ !

ಇಂಥವನಿಗಿಂದಿಗೂ ದೇವನನುಕೂಲ !

ಇಂಗಡಲ ಚಂದಿರಗೆ ಇಂದೇಕೆ ಚೋಕೆ ?

ಮಂಗಲಾತ್ಮಗೆ ಜೀರಿ ಮಂಗಲವು ಬೇಕೇ ?

ನನಸೇ !

[ದಿ. ೧೪-೭-೨೨ ಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಪದ್ಯವಿದು. ಆಗ ಮಹಾತ್ಮರು ' ಸತ್ಯವೇ ದೇವ' ನೆಂದು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಾಳುವೆಯ ಹರಿಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಆದೇ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಜೀವವು ' ಇದು ಹೇಗೆ ? ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಭವವು ನನಗೆಂದು ಬಂದಿತು ? ' ಎಂದು ತಪಿಸಿ ತೆಗೆದ ಉದ್ಘಾಟನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.]

೧

ಇಳೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲಿಂತ ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಸುಳಿ-
ಹಾಡುತ್ತಿದೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ನಲಿನಲಿವ ಕಡಲಲ್ಲಿ ನೀನಿದ್ದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತ
ಊದುತ್ತಿದೆ ಕಾಳಿಯಲ್ಲಿ !

೨

ಹಿಂದಿದ್ದಿ ! ಇಂದಿದ್ದು ಮುಂದೆಯೂ ಇದ್ದರೂ
ನನಸೆ ನೀನೇನಗೆ ಕಾಣೆ !
ಹಿಂದು ಮುಂದಿಂದುಗಳನ್ನಿನ್ನೆಳೆದು ಎಂಬೆಂಬೊ
ಕಾಂಬುದೆಂಬುದನು ಕಾಣೆ !

೩

ಜಗವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಸಾಗಿದಲಾಗಿ
ಆದರ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ !
ನಗೆಯ ನನೆ ನಿನ್ನಿಂದೆ ಹೂವಾಗಿ ವಾಸನೆಯು
ನನ್ನೊಳಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ !

೩ ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ

[ಗೆಳತನದ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಿದ ಒಂದು ಸಾಧನದ ಪ್ರಯೋಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಉಪಾಸಕನಿಗೆ ಒಂಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಅನುಭೂತಿಯ ಕಾಣ್ಕೆಯನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೨೪ಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯೆಯ ದಿನ ಬರೆದುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೯ ರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ.]

೧

ಹಿಂ ನಮಃ ಶ್ರೀ ಪ್ರಣವ ! ನಿನಗೆ ಪೃಥ್ವೀಪತಗೆ
ನಿನ್ನಂತರಂಗದೊಳು ವಿಶ್ವಾಂತರಂಗಗಳು
ಕಣ್ಣೆಗೊಪ್ಪುವ ಕೃಷ್ಣರೂಪವೇ ನನ್ನದೀ
ಪ್ರೇಮಪ್ರಣಾಮ ನಿನಗೆ !

೨

ಕೂತು ಕಂಗೆಡಿಸುತ್ತಿಹೆ ಜಗದ ಜಗಲಿಯನೇರಿ
ಪ್ರೀತಿಯನ್ನಾತಂಥ ಜೈತನ್ಯ- ದಾಪ್ತವೇ !
ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಜೀವಿತಂಗಳ ಜಗಜ್ಜೀತವೇ !
ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮನ ನಿನಗೆ !

೩

ಈ ಜಗದ ಒಜಸ್ಸೆ ಮೂಜಗದ ತೇಜಸ್ಸೆ !
ರಾಜಸಿ ವಿರಾಜಿಸುವ ಭೂವೃಕ್ಷಪೀಜವೇ !
ಸೌಜನ್ಯದಲಿ ಮಣಿವೆ ಮೂರು ಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿ
ಮೂರ್ತಿಯಾದಂಥ ನಿನಗೆ !

೪

ಯೋಗಿಗಳ ಯೋಗವೇ ! ಭೋಗಿಗಳ ಭೋಗವೇ !
ಯೋಗಭೋಗಂಗಳ ಸುಯೋಗದಿಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ
ತ್ಯಾಗಯಾಗವನು ಸಾಗಿಸುವಂಥ ರಾಗವೇ
ಬಾಗುವೆನು ನಾನು ನಿನಗೆ !

೫

ಪೇದವನ್ನೇ ನಾದಿ ಮೋದವನು ಮಾಡಬ-
ಲ್ಲಾದ ಮಾಧುರ್ಯವೇ ! ನಿನದಿಸದ ನಾದವೇ !
ವೇದವೇದಾಂತವುಸುರಿದ ಪ್ರಾಣ ! ನನ್ನೊಡು
ಹರಣಗಳ ಶರಣು ನಿನಗೆ !

ಒಂದು

[ಜಗದ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸನಾತನ ಸತ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ನನಗನಿಸಿದ್ದ ಭಾವನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿವೆ.]

೧

ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಲು ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯದಿ
ಕತ್ತಲಾಯ್ತೆನ್ನೇನು ಗತಿಯೆ-
ದತ್ತು ಸತ್ತರೆ ಸತ್ತು ಸುಣ್ಣು ಗುವದೆ ಮತ್ತೇನು ?

ಕತ್ತಲೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳು ಹುಟ್ಟುವ
ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಹಗಲಿನೊಳಗಿನ
ಸತ್ಯತೆಯ ಗಂಧವನು ತಿಳಿಯದೆ ಅತ್ತರೇನಹುದು ?

೨

ಒಂದು ಒಂದೇ ವಸ್ತುವದು; ಆ
ಒಂದೆ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಅಂದವು !
ಒಂದೆ ಒಂದದು ! ಒಂದುಗೂಡುತ ಒಂದೆಯಾಗಿಹುದು !

ಒಂದು ತೋರುವ ತೆರದಿ ತೋರುತ
ಒಂದೆ ಇದ್ದರು ಒಂದೆ ಇರದಲೆ
ಒಂದೆ ಒಡನೆಯು ಬಗೆಗಳಿಂದಲಿ ಬೇರೆ ತೋರುವುದು !

ಗೀತಾಸತಿಗೆ

[೧೯೩೦ ಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಪ್ರಮೋದ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಷಾಢದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅನುಭವದ ಹಿಂದುಚಿತ್ರ. 'ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ' ಎಂದು ಅರ್ತಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗಿದ ಅಂಗ ಕವಿಗೆ ಅನಿಸಿದಂತೆ ಬಾಳುವೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಅಸ್ತಿತ್ವನಾದವನು ನಾಸ್ತಿತ್ವನಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅನುಭೂತಿಯ ಉದ್ಗಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಪುನಃ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಉದಯವಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅನುಭೂತಿ ಮುಂದಿನ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸದ್ಯ ಬರೆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 'ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಚ್ಚಾಯ್ತು.]

‘ಪತ್ರಂ ಪುಷ್ಪಂ
ಫಲಂ (ಚ) ತೋಯಂ’
ಇತ್ತರೆ ಬರುವೆನು
ಹತ್ತಿರವೇ ಎಂ-
ದತ್ತೂ ಕರೆದೂ
ಭಿಡೆಗಿಡೆಯಿಲ್ಲದೆ
ನಯಭಯವಿಲ್ಲದೆ
ಭಿಕ್ಷೆಯ ಬೇಡುವ
ಭಿಕ್ಷಾರಿ ಭೋ ಪ್ರಭು
ಜಯತು ಜಗದ್ಗುರು !

ಭಗವದ್ಗೀತಾ-
ಕರ್ತೃವೆ ! ನೇತೃವೆ !
ಎಲ್ಲೆಯು ಇಲ್ಲದೆ
ಎಲೆ ಎಲೆ ದೇವಾ
ಎಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ
ತೊಳಲುತ್ತ ಬಳಲುತ್ತ
ಅಲೆಯುವ ಈ ಗಾ-
ವಿಲನಾಗಿಹ ದೇ-
ವಿಲಿಯಾದೆನ್ನಯ
ಬಳಿಯಲಿ ನೀನೇ

ಬಳಸಾರುವದಿಲ್ಲೇನಯ್ಯಾ
ಕುಲುಕುಲು ನಗುತಲಿ ಕನ್ನಯ್ಯಾ ?

ಸ್ತಂದನ

[೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿದ ನಾಸ್ತಿಕತೆ ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಆಸ್ತಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದಾಗ ಉಂಟಾದ ಅನುಭೂತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ದಿ. ೧೫-೨-೩೨ ಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯ ರಾಮುವಿನೊಡನೆ ಇದ್ದಾಗ ಬರೆದ ಪದ್ಯವಿದು. ಮಂಗಳೂರಿನ ಗೆಳೆಯರು ಹೊರದಿಸಿದ “ ಕಾವ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ” ದಲ್ಲಿ ೧೯೩೩ ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಚ್ಚಾಯ್ತು.]

೧

ತಿಳಿಯದಂತೆಯೆ
ಗೆಳೆಯ ಗೆಳೆಯನ

ಬಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ
ಒಳಗೆ ಇರುವಂತೆ

ಜೀವವಿಂದಿಗೆ
ದೇವನಲ್ಲಿಗೆ

ಧಾವಿಸುತಲಿಹುದು
ಭಾವಿಸುತಲಿಹುದು !

೨

ತೆರಳಿ ಪ್ರಾಣವು
ಮರಳಿ ಬಂದಿತು
ಹೊಸತು ಬಾಳುವೆಯು
ಹಸಿತ ಏಳುವೆಯು !

ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ-
ದೆಲ್ಲಿಗುಳಿಯಿತೋ

ಸುಹೃದನಿಹುದಹುದು
ಅಹುದು ಇಹುದಹುದು !

೩

ಇಹನು ಇಹನೋ
ಸುಹೃದನಿಹನೋ

ನಲಿವು ಬಾಳುತಿದೆ
ಉಲಿವು ಕೇಳುತಿದೆ

ಗಾಳಿಯಲೆಯಲಿ
ತೇಲಿ ಬರುತಿದೆ

ಕೇಳಿ ನೀಗುವುದೇ ?
ತಾಳಲಾಗುವುದೇ ?

೪

ಎದೆಯು ವಿರಹದಿ
ಕುದಿಯುತಿದೆ ನೀ
ಬಾರದಿರೆ ಬೇಗ
ತೋರದಿರೆ ಈಗ

ಕುರುಹ ಕೊಟ್ಟವ
ವಿರಹವಿತ್ತವ

ಬರದೆ ಹೋಗುವರೇ ?
ಇರದೆ ಸಾಗುವರೇ ?

ಸ್ವಂಪನ

೫

ಬಂದು ಬಿಡು ಬಾ

ಬಂದೆ ಬಿಡು ಬಾ

ದರ್ಶನವೆ ಬೇಕು

ಸ್ವರ್ಶನವೆ ಬೇಕು !

ಖಂಡುದಾದರೆ

ಇಂದಿಗಾಗುವ

ಹರುಷವೇ ಹರುಷಾ !

ಅರಿಕೆಯಿದು ಪುರುಷಾ !

ಅಂತರಂಗವನು ಅರಳಿಸು !

[ಈ ಪದ್ಯದಿಂದ ಅರಂಭಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವ ೯ ಪದಗಳು ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಆತಿಯಾಗಿ ಸೆಳೆದ ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಗುರುದೇವನ ಬಂಗಾಲಿ ಗೀತಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳು. ಈ ಮೊದಲ ಪದ್ಯವು “ಅಂತರ ಮನು ಬಿಡಿಸಿತ ಕರ” ಎಂಬ ಗೀತದ ಅನುವಾದ. ಮಹಾತ್ಮರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಭಜನಾವಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಂಗ ಗೀತಾಂಜಲಿಯಲ್ಲಿ ೫ನೆಯ ಗೀತವಾಗಿದೆ.]

ಅಂತರಂಗವನು ಅರಳಿಸು ಹರಿಯೇ,
ಅಂತಃಕರಣದ ಒಳ-ದೊರೆಯೇ !
ನಿರ್ಮಲಗೊಳಿಸೈ, ಉಜ್ಜ್ವಲಗೊಳಿಸೈ !
ಸುಂದರಗೊಳಿಸೈ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ !

ಎಚ್ಚರವಿರಿಸೈ, ಕೆಲಸವಿರಿಸೈ !
ಅಂಜಿಕೆಯೆಂಬುದ ಕತ್ತರಿಸೈ !
ಅಲಸಿಕೆ ಕಳೆಯೈ ಸಂಶಯ ಕಳೆಯೈ
ಅಂಗದಿ ಮಂಗಲ ಬಿತ್ತರಿಸೈ !

ಸಕಲರೊಡನೆ ನನ್ನನು ಜೊತೆಗೊಳಿಸೈ !
‘ಜೊತೆಯೇ ಮುಕುತಿಯು’ ಇದ ಕಲಿಸೈ !
ಸಕಲ ಕರ್ಮದಲಿ ನೀ ಸಂಚರಿಸೈ !
ಶಾಂತ ಸಮರಸದಿ ನೀ ನಿಲಿಸೈ !

ಚರಣ ಪದ್ಮನನು ಚಿತ್ತದೊಳಿರಿಸೈ
ಆತ್ಮದಿ ಆನಂದವ ಸುರಿಸೈ !
ಆಹಾ ಓಹೋ ಆ ಆನಂದದ
ಮಹಾಪ್ರವಾಹವ ನೀ ಹರಿಸೈ !

ನನನವ ರೂಪದಿ ಬಾರೈ

[ವಂಗ ಗೀತಾಂಜಲಿಯ ೭ನೆಯ ಪದ್ಯವಾದ “ ತುಮಿ ನಬ ನಬ ರೂಪೆ ಎಶೊ ಪ್ರಾನೇ ” ಎಂಬ ಹಾಡಿನ ಕನ್ನಡ ರೂಪವಿದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುದೇವನ ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ನಾನು ಉಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವಂಗ ಭಂಡದ ಕಲಮುಗೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಭಂದೋಗೀತಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.]

ನವ ನವ ರೂಪದಿ ಬಾರೈ ಪ್ರಾಣದಲಿ !

ವಿಧ ವಿಧ ವರ್ಣದಿ ಗಂಧದಿ ಗಾನದಲಿ ! || ಪಲ್ಲ ||

ಬಾರೈ ಅಂಗದಿ ಪುಲಕದಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ

ಬಾರೈ ಚಿತ್ತದಿ ಅವೃತವ ವರ್ಷಿಸುತ

ಬಾರೈ ನಯನದಿ ಮುಗ್ಧ ಮುದದಲಿ

ತೋರೈ ತೆರಿತೆರೆ ಹೃದಯ-ಹೃದದಲಿ !

ಬಾರೈ ಸುಂದರ ಸ್ನಿಗ್ಧ ಪ್ರಶಾಂತಾ

ಬಾರೈ ನಿರ್ಮಲ ಉಜ್ವಲ ಕಾಂತಾ

ಬಾರೈ ಸುಖದಲಿ ದುಃಖದಿ ಮರ್ಮದಲಿ

ತೋರೈ ಸತ್ಯದ ಜೀವನಕರ್ಮದಲಿ !

ಚಿತ್ರಚಿತ್ರವಹ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನದಲಿ

ಕೃತ್ಯಕೃತ್ಯಗಳ ಆ ಅವಸಾನದಲಿ

ನವ ನವ ರೂಪದಿ ಬಾರೈ ಪ್ರಾಣದಲಿ

ವಿಧ ವಿಧ ವರ್ಣದಿ ಗಂಧದಿ ಗಾನದಲಿ !

— —

ಹಾಡೈ ಆತನ ಹೆಸರು

[ಶಾಂತಿನಿಕೇತನ ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿ “ ಕರೊ ತಾರ ನಾಮ ಗಾನ ಜತೊ ದಿನ ರಹೆ ಎಇ ಪ್ರಾಸ ” ಎಂಬ ಭಕ್ತಿಗೀತವನ್ನು ಸುಖದುಃಖಗಳ ಗಂಭೀರ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮೇಳಗೀತವಾಗಿ ಹಾಡುವದಾಂಟು. ಆ ವಂಗಗೀತದ ಕನ್ನಡ ರೂಪವಿದು.]

ಎನಿತೋ ದಿನ ಇರುತಿರುವುದೋ ಈ ಉಸಿರು
ಅನಿತೂ ದಿನ ಹಾಡೈ ಆತನ ಹೆಸರು || ಪಲ್ಲ ||

೧

ಯಾವನ ಮಹಿಮೆಯ ಜ್ವಲಂತ ಜ್ಯೋತಿಯು
ಜಗದಲಿ ಬೆಳಕನು ಹಾಸುವುದೋ
ಜೀವಸಂಕುಲದ ಸುಖಕರ ಶ್ರೋತದಿ
ಪ್ರೇಮಾಮೃತವದು ಸೂಸುವುದೋ !

೨

ಮೇಲಕು ಕೆಳಗೂ ದಿಗ್ಗದಿಗಂತಲೂ
ಮುನ್ನೀರ್-ಮುಗಿಲಲಿ ಪದೇ ಪದೇ
ಓಲೈಸುವನಿಗೆ ಕೊನೆಯೆಲ್ಲಿದೆ ಕೊನೆ ?
ಇದನೇ ತಿಳಿಯುವ ಸದಾ ಸದಾ !

೩

ಚೈತನ್ಯದ ಮನೆ ಸಂಸ್ಕರದ ಮಣಿ
ನಯನಕೆ ಆತನೆ ಅನಿಮೇಷ
ಆತನ ದಯೆಯಲಿ ಏಕನಿಮಿಷದಲಿ
ಇಲ್ಲವೋ ದುಃಖವು ಲವಲೇತ !

ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ

[ವಂಗ “ ಗೀತಾಂಜಲಿ ” ಯೋಚನೆಯ ಕಥನೆಯ ಗೀತವಾದ “ ಏಳ ಕರಿಭೋ
ಭಾಲೋ ನಿರೂರಾ ” ಎಂಬ ಗೀತದ ಕನ್ನಡ ರೂಪವಿದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ
ಉಂಟಾಗುವ ಆಘಾತವೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅತೀರ್ಥಾದವೆಂದೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.]

೧

ಅಂತು ಒಳಿತನು ನನ್ನ ಬಾಳೈಯಲಿ ಪಳಗಿಸಿದೆ
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !
ಇಂತು ಹೃದಯವ ತೀವ್ರಜ್ವಲೆಯಲಿ ಬೆಳಗಿಸಿದೆ
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !

೨

ಸೋಂಕದಿರೆ ಬೆಂಕಿ, ಧೂಪದ ಗಂಧ ಬಂದೀತೆ
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !
ಕೊಂಕುತೆರಿ ದೀಪವದು, ಬೆಳಕು ಬಲು ಸಂದೀತೆ
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !

೩

ಮಮಚಿತ್ತ ಕಳೆಗೆಟ್ಟು ಚೇತರಿಸದಿರುವಾಗ
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !
ಅನುಮ ಆಘಾತವಿದೆ ತನ ಸ್ವರ್ತ — ವರವಾಗಿ
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !

೪

ನೋಹಾಂಧಕಾರದಲಿ ಕಣ್ಣೆ ನೀನಿಲ್ಲಾಯ್ತು
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !
ಆಹ ವಜ್ರಾಗ್ನಿಯಲಿ ಬಾಳುವೆಗೆ ಬೆಳಕಾಯ್ತು
ಎಲ ಎಲಾ ನಿಷ್ಕುರಾ !

ಇಕೋ ಇಕೋ ಕೊಯ್ದುಕೋ !

[ವಂಗ “ಗೀತಾಂಜಲಿ”ಯಲ್ಲಿ ಲ಼಼ನೆಯ ಗೀತನಾದ “ಛಿನ್ನ ಕರೊ ಲಾ಼ಿ ಹೆ
ಮೋರ ಆರ್ ಡಿಲಂಬ ನಯ್” ಎಂಬುದರ ಕನ್ನಡ ರೂಪವು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಾಂಜಲಿ
ಯಲ್ಲಿ “Pluck this little flower” ಎಂಬುದಾಗಿ ಲ಼಼ನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ.]

ತಡವೇಕೆ ತಡವೇಕೆ ?

ಈ ಹೂವ ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳೈ !

ಹುಡುಗೂಡಿ ಹೋದೀತು

ಎಂಬ ಈ ಭಯವ ತಳ್ಳೈ !

ನಿನ್ನ ಮಾಲೆಯಲಿ ಈ

ಹೂವಿಗೊಂದಿನಿತು ಸ್ಥಲವು

ಇನ್ನು ದೊರೆಯಲಿ ಬಿಡಲಿ—

ದೇವ ನನಗಿಲ್ಲ ಭಲವು !

ನಿನ್ನ ಕೈ ಕುಲುಕಿನಲಿ

ಕೊಯ್ದ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಬರಲಿ !

ನಿನ್ನ ಡಿಯಲಿದ್ದ ಸುಖ

ಕೆಲಕಾಲ ಭೋಗ್ಯವಿರಲಿ !

ಹಗಲು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮುಗಿದು

ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿವ ಮುನ್ನ

ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯ ಸಮಯ

ಅರಿಯದಲೆ ಸರಿವ ಮುನ್ನ

ಈ ಹೂವಿನಲಿ ಬಣ್ಣ

ಕಳಕಳಿಸುತಿರುವಾಗಲೇ

ಗಂಥ ಮಕರಂದಗಳು

ನಳನಳಿಸುತಿರುವಾಗಲೇ

ಇಕೋ ಇಕೋ ಕೊಯ್ದು ಕೋ !

ಈ ಕಾಲ ಶುಭಕಾಲ

ಇನ್ನೂ ಇದೀಗ ಇರಲು

ಸ್ವೀಕರಿಸು ಸೇವೆಯನು

ಈ ಹೂವು ಸೇವೆಗಿರಲು !

ಇಕೋ ಇಕೋ ಕೊಯ್ದು ಕೋ

ಇಲ್ಲದ ವಿಲಂಬ ಬೇಡೈ !

ಬಿನ್ನಹವ ಮನ್ನಿಸೈ

ಕರದಿ ಚುಂಬನವ ನೀಡೈ !

ತಡವೇಕೆ ತಡವೇಕೆ?

ಈ ಹೂವ ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳೈ !

ಹುಡುಗೂಡಿ ಹೋದೀತು

ಎಂಬ ಈ ಭಯವ ತಳ್ಳೈ !

ಒಂಟಿಗನ ಹಾಡು

[“ಗೀತಾಂಜಲಿ”ಯ ವಂಗ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ “ಅಖಿ ಹೆಥಾಯ್ ಥಾಕಿ ಶುಧು ಗಾಯತೆ ತೊಮಾರ ಗಾನ” ಎಂಬುವಾಗಿದ್ದ ೩೧ನೆಯ ಗೀತ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ “I am here to sing Thee Songs” ಎಂಬುವಾಗಿದ್ದ ೧೫ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಕನ್ನಡ ರೂಪ.]

೧

ಇಗೋ ಇಗೋ ಒಂಟಿಗನು ನಿಂತಿಹೆ

ಹಾಡುತಲಿ ತವ ಗಾನನ !

ಜಗದ ಸಭೆಯಲಿ ಮೂಲೆಯಿದರಲಿ

ಇತ್ತೆ ನನಗೀ ಸ್ಥಾನನ !

೨

ನಾಥ ನನಗೀ ನಿನ್ನ ಭುವನದಿ

ಯಾವ ಕಾರ್ಯವು ಹೊಳೆಯದು !

ಏತಕ್ಕೋ ಈ ಪ್ರಾಣ ಈ ತೆರ

ಸ್ವರನ ತೆರೆವುದೊ ತಿಳಿಯದು !

೩

ನಿಶಿಯ ನೀರವ ದೇಗುಲದಿ ಇದೆ

ಏಗ ತವ ಆರಾಧನೆ—

ಬೆಸನ ನೀಡೆಲೊ ನನಗೆ ಹಾಡಲು

ಆಗ ಎಲೆ ಎಲೆ ರಾಜನೆ !

೪

ಜಾರಿಸಲಿ ಬಂಗಾರ-ಸ್ವರದಲಿ

ಬೆಳಗಬೀಣಿ ನವೋನನ !

ದೂರವಿರಿಸದೆ ಕರೆ ಸಮೀಪಕೆ

ನೀಡು ಈ ಸನ್ಮಾನನ !

೫೦

ಆಹ ಅಸೀಮನೆ !

[ವಂಗ ಗೀತಾಂಜಲಿಯೊಳಗಿನ ' ಸೀಮಾರ ಮಾರ್ಚು ಅಸೀಮ ತುಮಿ ' ಎಂಬ ೧೨೦ ನೆಯ ಗೀತದ ಕನ್ನಡ ರೂಪವು. ಅನಂತವು ಸಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಹಜ ಶೋಭೆಯುಂಟೆಂಬ ಭಕ್ತನ ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.]

೧

ಅಹ ಅಸೀಮನೆ ಸೀಮೆಯಲಿ ಮಮ, ಬಾರಿಸೈ ತವ ಸುಸ್ವರಾ !
ನನ್ನ ಒಳದಲಿ ನಿನ್ನ ಬೆಳಕದು ಇಂತು ಇನಿತೋ ಸುಮಧುರಾ !
ಎನಿತೋ ವರ್ಣಾ, ಎನಿತೋ ಗಂಧಾ !
ಎನಿತೋ ಗಾನಾ, ಎನಿತೋ ಭಂದಾ !
ಅಹ ಅಸೀಮನೆ ಸೀಮೆಯಲಿ ಮಮ, ಬಾರಿಸೈ ತವ ಸುಸ್ವರಾ !

೨

ಉಲುಹು ಇಲ್ಲದ ಬೇಹುಗಾರಾ
ರೂಪವಿಲ್ಲದ ರೂಹುಗಾರಾ !
ನಿನ್ನ ರೂಪದ ಲೀಲೆಯಲಿ ಎದೆ ತುಂಬಿ ಬಂತ್ಯ ಪ್ರೇಮರಾ !
ನನ್ನ ಒಳದಲಿ ನಿನ್ನ ಶೋಭೆಯು ತುಂಬಿ ಇನಿತೋ ಸುಮಧುರಾ !
ಅಹ ಅಸೀಮನೆ ಸೀಮೆಯಲಿ ಮಮ, ಬಾರಿಸೈ ತವ ಸುಸ್ವರಾ !

೩

ನಿನ್ನ ನನ್ನಯ ಮಿಲನದಿಂದಲಿ ಎಲ್ಲ ಗುಟ್ಟೂ ಒಡೆದಿವೆ !
ವಿಶ್ವಸಾಗರದಲಿಗಳಲಿ ಅಹ ಆಟವೆನಿತೋ ನಡೆದಿವೆ !
ನಿನ್ನ ಬೆಳಕದು ನೆರಳುಗೊಳ್ಳದೆ ನನ್ನನೇ ಮೈಗೊಳ್ಳುತ್ತ —
ನನ್ನ ಕಂಬನಿ ಸುರಿದು ಹರಿವುದು ನಿನ್ನನೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತ !
ನನ್ನ ಒಳದಲಿ ನಿನ್ನ ಶೋಭೆಯು ಇನಿತು ಮಧುರವೂ ಸುಂದರಾ !
ಅಹ ಅಸೀಮನೆ ಸೀಮೆಯಲಿ ಮಮ, ಬಾರಿಸೈ ತವ ಸುಸ್ವರಾ !

ನೀನಲ್ಲಿ ?

[ಈ ಹಾಡು ವಂಗ 'ಗೀತಾಂಜಲಿ'ಯಲ್ಲಿ ೧೦೭ ನೆಯ ಗೀತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಪ್ತತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ನೆಯ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ “ಜೆಫಾಯ್ ಥಾಕೆ ಸಬಾರಾ ಅಧಮ ದೀನೇರ್ ಹೊತೆ ದೀನ” ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ “ Here is Thy Footstool ” ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಅರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.]

ಅಧಮರಲಿ ಅಧಮರಾದವರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ
ಕಳೆದು ಕಂಗಿಟ್ಟವರ ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ

ನಿನ್ನಡಿಯು ರಾರಾಜಿಸುವುದು !

ಬಡವರಲಿ ಬಡವರಾದವರ ಬಡದಲ್ಲಿ
ದೀನರಲಿ ದೀನರಾದವರ ದಡದಲ್ಲಿ

ನಿನ್ನಡಿಯು ರಾರಾಜಿಸುವುದು !

ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೇ ಉಳಿದವರ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೇ
ಕೆಳಗುಳಿದ ಜನರೊಳಗೆ ಕೆಳಕೆಳಗೆ ಇಂದೇ

ನಿನ್ನಡಿಯು ರಾರಾಜಿಸುವುದು !

ನನ್ನ ಬೊಜ್ಜಿನ ಬಿಂಕ ಚಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ
ನಿನ್ನಡಿಯ ಅಂಕಿತವ ತಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ !

ನಿನ್ನಡಿಯು ನನಗೆ ಬಲು ದೂರ !

ನಡುವೆಯೇ ಉಳಿದೀತು ನನ್ನ ಈ ನಮನ
ಕಡುಸೊಂದ ಬಡ ರಂಕ ವೈಕ ಜನ ರಮಣ !

ನಿನ್ನಡಿಯು ನನಗೆ ಬಲು ದೂರ !

ಅಪಮಾನಿತರ ಅಡಿಗೆ ನಿನ್ನಡಿಯು ಒಲೆಯೆ
ಜಪ ತಪ ನವ ಸತ್ಯಾ ನಂನೆಯೊಳುಳಿಯೆ—
ನಿನ್ನಡಿಯು ನನಗೆ ಬಲು ದೂರ !

ಸಂಗಹೀನರ ಸಂಗವೇ ನಿನಗೆ ಮೆಚ್ಚು
ಒಡವೆಹೀನರ ಗೊಡವೆಯೇ ನಿನಗೆ ಹೆಚ್ಚು !

ನನ್ನೆಡೆಯು ನಿನಗೆ ಬಲು ದೂರ !

ಅಧಮರಲಿ ಅಧಮರಾದವರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ
ಕಳೆದು ಕಂಗಿಟ್ಟವರ ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ

ನಿನ್ನಡಿಯು ರಾರಾಜಿಸುವುದು !

ಒಂದ ನಮಸ್ಕಾರ !

[ಈ ಹಾಡು ವಂಗ “ ಗೀತಾಂಜಲಿ ” ಯಲ್ಲಿ ‘ ಎಕಾಟಿ ನಮಸ್ಕಾರೇ ಪ್ರಭೂ ಎಂಬುದಾಗಿ ೧೪೭ನೆಯ ಗೀತವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ‘ In one Salutation to Thee ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ೧೦೩ನೆಯ ಪದ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ವಂಗಗೀತದ ಛಾಟೆಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.]

೧
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರಭೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವು
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ
ಇಂದು ನಿನ್ನ ಚರಣದಲ್ಲಿ
ದೇಹವೆಲ್ಲ ಚಾಚಲಿ
ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ತೋಚಲಿ—
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಿ
ಸಕಲ ಸಂಸಾರದಿ !
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರಭೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವು !

೨
ಭಾವ-ರಸದಿ ಬಾಗಿ ನಿಂತ
ಶ್ರಾವಣದ ಸುಮೇಘದಂತೆ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ
ಇಂದು ನಿನ್ನ ಚರಣದಲ್ಲಿ
ಮನವೆಲ್ಲಾ ಬಾಗಲಿ !
ತನುವೆಲ್ಲಾ ತೂಗಲಿ—
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಿ
ನಿನ್ನ ಭವನ ದ್ವಾರದಿ !
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರಭೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವು !

೩
ವಿವಿಧ ಸ್ವರದನೇಕ ಗಾನ
ಸವಿಯ ಹೊಂದಿ ಏಕ-ತಾನ !
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ
ಇಂದು ನಿನ್ನ ಚರಣದಲ್ಲಿ
ಗಾನ ಧಾರೆ ನಿಲ್ಲಲಿ !
ಮೌನವಾರಿ ಚೆಲ್ಲಲಿ—
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಿ
ಇಹುದು ಶೌಂತಿವಾರಿಧಿ !
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರಭೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವು !

೪
ಏನು ಎರಗು ಅಪೋ ಕ ರಾತ್ರಿ !
ಮಾನಸದ ಸರೋ ಯಾತ್ರೆ !
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ
ಇಂದು ನಿನ್ನ ಚರಣದಲ್ಲಿ
ಪ್ರಾಣಹಂಸವೆರಗಲಿ !
ಬೆರೆಯುತಂಶ ಕರಗಲಿ—
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರದಿ
ಮಹಾ ಮರಣ-ವಾರಿಧಿ !
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರಭೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವೋ
ಒಂದೆ ನಮಸ್ಕಾರವು !

